

Bestuursdienst

Afdeling RHH/Juridische Zaken
Onderwerp reactie jaarverslag bezwaarschriftencommissie
Sociale Zaken en Werk

Bezoekadres
Eendrachtskade ZZ 2

Postadres
Postbus 1125
9701 BC Groningen

E-mailadres
andre.horlings@groningen.nl

Website
www.groningen.nl

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 53 69 Bijlage(n) 2

Ons kenmerk SZ 11.2624830

Datum **6 JUN 2011** Uw brief van -

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Bijgaand treft u aan de jaarverslagen van de bezwaarschriftencommissie sociale zaken en werk over 2008 en 2010. Het jaarverslag van de commissie over 2008 is tot onze spijt niet eerder bij u aangeboden. Wij hebben u het jaarverslag van de commissie over 2009 wel aangeboden. Dit hebben wij in oktober 2010 gedaan. Wij hebben maatregelen genomen waarmee een tijdige aanlevering van toekomstige jaarverslagen is geborgd.

In totaal hebben wij in 2010 820 bezwaarschriften ontvangen over de WWB en aanverwante regelingen. Dit is een daling van 8% ten opzichte van 2009. Wij streven ernaar om bezwaarschriften zoveel mogelijk via informele weg met de klant af te handelen. In 320 gevallen is het bezwaarschrift in de voorfase op die informele wijze afgedaan. Daarnaast is een aantal van 76 bezwaarschriften niet-ontvankelijk verklaard. In 424 bezwaarprocedures heeft de commissie de indiener van het bezwaar gehoord en een advies uitgebracht. De verslagen van de commissie gaan over deze categorie bezwaarprocedures.

Hoewel het jaarverslag over 2008 niet is doorgezonden naar de raad hebben wij wel degelijk gewerkt aan de aandachtspunten die de commissie in het verslag over 2008 heeft genoemd. Hetzelfde geldt voor de aanbevelingen uit het verslag van 2010. Wij geven hieronder een reactie op de aanbevelingen uit de beide verslagen en de manier waarop wij daaraan uitvoering hebben gegeven.

Reactie op aanbevelingen jaarverslag 2008

In het jaarverslag 2008 uit de commissie haar zorg over de kwaliteit van de procedure rondom medische attesten. Vanaf 2008 is meer aandacht besteed aan een zorgvuldige formulering van de vraagstelling aan de gemeentearts. Daarnaast is in 2008 voor specifieke tandheelkundige vragen een dienstverleningsovereenkomst met het UMCG gesloten. Op basis van het

afnemende aantal bezwaarschriften waarin de medische attesten ter discussie staan, en de ervaringen binnen de dienst SOZawe, concluderen wij dat hier een kwaliteitsverbetering is gerealiseerd.

In 2008 was er een verschil van inzicht over de vraag hoe de jurisprudentie en het gemeentelijke beleid omtrent de langdurigheidstoelage moesten worden geïnterpreteerd. Dit leidde ertoe dat wij in bezwaar in een aantal zaken in afwijking van het advies van de commissie hebben besloten. Ons college heeft in 2009 de procedure inzake deze regeling aangepast en in 2010 een gewijzigde verordening langdurigheidstoelage voorgelegd aan de raad. Dit heeft het gewenste effect gehad: het aantal bezwaarschriften tegen besluiten in deze categorie is gehalveerd en het aantal (deels) gegronde bezwaarschriften is gedaald van 53% in 2008 naar 14 % in 2010.

De commissie merkt op dat in de bezwaarfase niet altijd wordt ingegaan op verzoeken van gemachtigden om proceskostenvergoeding/schadevergoeding. Het afhandelen van deze verzoeken is inmiddels een vast onderdeel van het bezwaarproces geworden. Problemen op dit vlak komen niet meer voor.

Verder doet de commissie een aanbeveling over de communicatie met de klant na beëindiging van de uitkering. Daarop is in het antwoord op de beleidsvraag (zie pagina 18/19 verslag 2008) al uitvoerig ingegaan. Fraudecontroleurs en sociaal rechercheurs zijn geïnstrueerd om in de gesprekken of verhoren met klanten waarvan de bijstand wordt beëindigd, de mogelijkheden voor een inkomensvoorziening in de toekomst voor deze klant te bespreken.

Een in de jaarverslagen van de commissie terugkerend punt van kritiek is de motivering van de besluiten. Deze moeten vaak in de bezwaarfase worden aangevuld en verbeterd. Wij onderschrijven deze constatering en hebben een aantal verbeteracties uitgevoerd. Zo zijn in 2009 en 2010 in het kader van het project klantgericht schrijven vrijwel alle standaardbeschikkingen herschreven naar taalniveau B1. Hierbij is ook bijzondere aandacht besteed aan structuur, logica en volledigheid. In het kader van dit project heeft een groot aantal medewerkers daarnaast een training klantgericht schrijven gevolgd. Ook in het lopende professionaliseringsprogramma is er aandacht voor klantgericht schrijven en de juridische kwaliteit van de beschikkingen. Verder is het team Juridische Zaken van de dienst SOZawe in 2009 en 2010 actief betrokken bij de voorbereiding en formulering van beschikkingen bij geconstateerde fraude en beschikkingen waarin maatregelen werden opgelegd. Ten slotte zijn in 2010 alle werkoverleggen van de uitvoerende teams bezocht door juridisch medewerkers. Tijdens deze bijeenkomst hebben zij specifiek aandacht besteed aan de motivering van voor de klant belastende beschikkingen.

Reactie op aanbevelingen jaarverslag 2010

In het jaarverslag 2010 merkt de commissie in haar aanbevelingen op dat een hersteltermijn pas kan worden opgelegd nadat een klant in verzuim is. Medewerkers van het team Juridische Zaken hebben in de uitvoerende teams aandacht gevraagd voor deze uitleg. Wij zijn overigens wel van mening dat het mogelijk is om klanten in voorkomende gevallen te wijzen op de mogelijke consequenties van het niet (tijdig) voldoen aan een verzoek van de dienst.

Als laatste adviseert de commissie de 'verordening inzake de behandeling van bezwaarschriften sociale zaken en werk 2004' aan te passen naar aanleiding van een uitspraak van de Centrale Raad van Beroep (CRvB). De aanpassing heeft betrekking op het vereiste quorum bij hoorzittingen van de commissie en hoe verder kan worden gehandeld als de voorzitter of een van de leden niet heeft kunnen verschijnen. In de huidige situatie wordt bij afwezigheid van een van de commissieleden wel gehoord maar geen advies uitgebracht. De ontbrekende stem wordt later ingewonnen, waarna de commissie alsnog het advies aan de het college opstelt. Deze handelwijze is toegestaan volgens de Algemene wet bestuursrecht (AWB). De huidige verordening van de gemeente sluit volgens de CRvB echter niet op aan op de mogelijkheid die de AWB op dit vlak biedt. De commissie heeft ons daarom verzocht de verordening te wijzigen. Wij hebben deze aanbeveling overgenomen en zullen de verordening aanpassen.

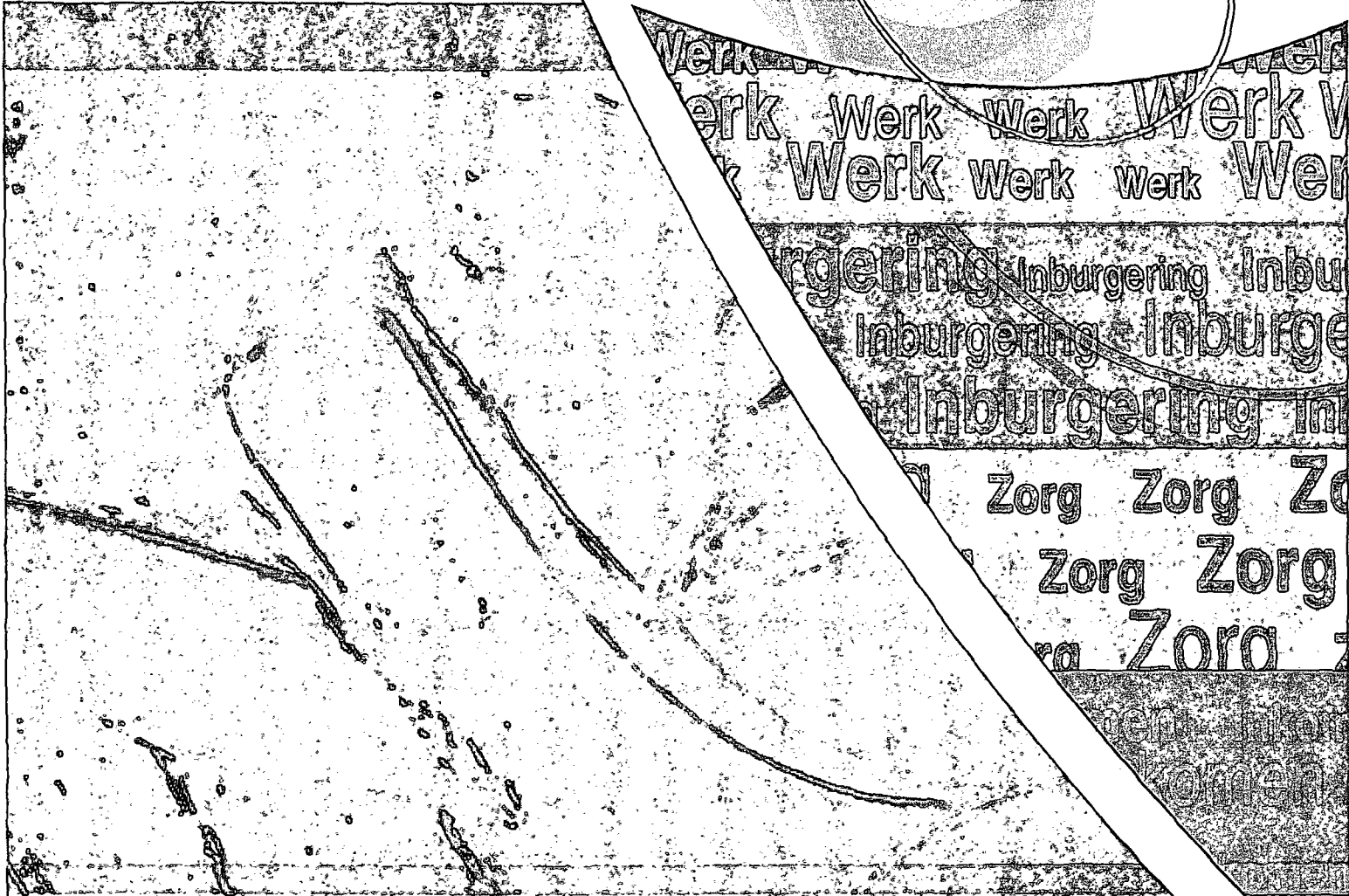
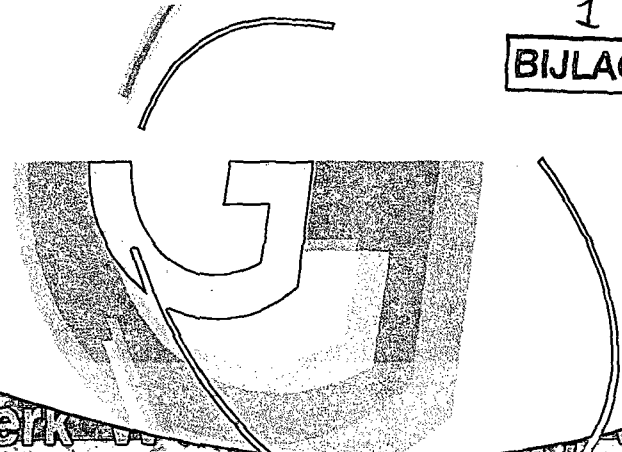
Tot slot spreken wij onze waardering uit voor de rol die de commissie heeft bij de afhandeling van bezwaarschriften.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

SOZawe

Commissie voor de bezwaarschriften

Jaarverslag 2008

**Commissie voor bezwaarschriften
sociale zaken en werk**

Secretariaat:
Dienst Sociale Zaken en Werk
Afdeling Rechtshandhaving
Postbus 1125
9701 BC GRONINGEN

Telefoon: (050) 367 54 48
Fax: (050) 367 52 67

Aan het college van Burgemeester en wethouders
van de gemeente Groningen
Postbus 20001
9700 PB GRONINGEN

Groningen, **02 MAART 2009**

Geacht college,

Hierbij bied ik u met genoegen aan, het jaarverslag 2008 van de Commissie voor
bezwaarschriften sociale zaken en werk.

Namens de Commissie
De voorzitter

mr. drs. J.H.G.H. Ananias, msc.

**Commissie voor de bezwaarschriften
sociale zaken en werk**

Jaarverslag 2008

Inhoudsopgave

	pagina
I. Inleiding.....	4
II. Samenstelling commissie	5
III. Commissievergaderingen.....	6
hoorzittingen	6
behandelde zaken	6
uitgestelde zaken.....	6
aanhoudingen	6
quorum.....	6
uitgebrachte adviezen	6
bezwaaronderwerpen.....	7
klachten	7
voorzittersoverleg	7
plenair overleg	7
beroep op Wet openbaarheid bestuur	7
Secretariaat	8
IV. Afwijkende commissieadviezen	9
V. Afwijkende collegebeslissingen (contrairzaken)	10
VI. Procedures beroep / hoger beroep	17
VII. Beleidsvragen	18
VIII. Analyse en opmerkingen	22
jaarverslag 2007	22
aanhoudingen	22
motiveringen in besluiten	22
afwijkende commissieadviezen.....	23
het verlenen van uitstel.....	23
bijstandsadvies in medische attesten	24
uitnodigen voor hoorzitting.....	25
de status van een waarschuwing	26
afdoeningen binnen de termijn.....	26
IX. Conclusies en aanbevelingen.....	28
aanhoudingen	28
quorum.....	28
motiveringen in besluiten	28

	afwijkende commissieadviezen.....	28
	het verlenen van uitstel.....	28
	bijstandsadvies in medische attesten	28
	opnieuw aanvragen na bijstandsbeëindiging	28
	proceskosten/schadevergoeding.....	28
	BIJLAGEN.....	29
(H. III)	Bijlage 1-a bezwaarschriften naar onderwerp	30
	Bijlage 1-b bezwaarschriften naar uitslag	31
	Bijlage 1-c meest voorkomende bezwaaronderwerpen	32
	Bijlage 1-d aanhoudingen.....	33
	Bijlage 1-e uitstelverleningen.....	36
(H. IV)	Bijlage 2-a afwijkende commissieadviezen	38
	Bijlage 2-b afwijkingpercentages.....	43
(H. VI)	Bijlage 3 uitspraken rechtbank / CRvB	44
(H. VII)	Bijlage 4 beleidsvragen (thema).....	56

I. Inleiding

Onlangs gingen stemmen op om bij de rechtbanken het 'geheim van de raadkamer' af te schaffen. Het gaat om de praktijk dat de rechters in beslotenheid in alle openheid met elkaar beraadslagen over de zaak die hun is voorgelegd. Het geheim van de raadkamer is een begrip dat ook bij de bezwaarcommissie aan de orde is. Ook de commissieleden overleggen achter gesloten deuren welke kant het met een bepaalde zaak op moet, en waarom.

Minister Hirsch Ballin heeft blijkens een publicatie in de pers al korte metten gemaakt met de nieuwe plannen, en mijns inziens terecht.

U zult zich afvragen: Wat is er dan op tegen om in alle openheid te beraadslagen? Daar wil ik dit op antwoorden. In de Groningse situatie is het al zo, dat de verordening bepaalt dat de zittingen niet openbaar zijn. Daarmee zijn automatisch de beraadslagingen van de commissie evenmin openbaar. Dat is de procedurele kant. Er is ook een praktische kant. Waarom overleggen commissieleden met elkaar? Omdat zij, al aftastend hoe de feiten en de omstandigheden van de cliënt zijn, proberen vast te stellen wie er gelijk heeft: de cliënt of de dienst als bestuursorgaan. De mening van het ene commissielid, afgezet tegen de mening van de andere leden, kan een licht op de zaak werpen dat er anders niet zou zijn geweest. Een beraadslaging wordt gekenmerkt door termen als: 'Het is weliswaar zo, dat ..., maar daar staat tegenover, dat ...'. Al debatterend en soms chargerend, vullen de leden elkaar aan in deskundigheid en visie, en laten zij hun mening uitkristalliseren in een advies aan het college.

Alleen dit uiteindelijke advies is van belang. Voorafgaande afwegingen die kennelijk op een gegeven moment weer verlaten zijn, zijn daarmee irrelevant geworden. Maar dat geldt ook voor afwegingen voor zover ze in het uiteindelijke advies verwerkt zijn.

Hoewel bij de rechtbank deze materie vooral interessant is omdat de rechtspraak in principe openbaar is, ben ik van mening dat ook voor de bezwaarcommissie het geheim van de raadkamer zorgvuldig in stand gehouden moet worden. In dit verband citeer ik met instemming de heer Van den Emster (voormalig president van de rechtbank Rotterdam, thans voorzitter van de Raad voor de Rechtspraak): "Wat is besproken in de raadkamer moet geheim blijven. Dat belang achten wij van een hogere orde dan het belang van meer openheid."

Wat zou nu het gevolg zijn als de beraadslaging openbaar zou zijn? De commissieleden zouden krampachtiger met hun opvattingen moeten omgaan. Bepaalde argumenten zouden niet meer ter tafel komen. Er zouden telefonische bilateraal-tjes komen, voorafgaand aan de hoorzitting, niet ter technische voorbereiding van de materie, maar met als enige doel bepaalde argumentatie niet in de openbaarheid aan het licht te laten komen. Daarmee zou het commissieoordeel in feite al voor de aanvang van de zitting zijn vastgelegd, dus vóór de hoorfase. Want dat zou eveneens het effect zijn.

Zijn de afwegingen achter gesloten deuren dan zo dubieus, dat leden er krampachtig mee zouden moeten omgaan? Nee, maar men moet soms subjectieve opvattingen kunnen uiten en bij collega's toetsen, met name in zaken waarin het gaat om het afwegen van onbetoond besef van verantwoordelijkheid, verwijtbaarheid van gedragingen, et cetera. 'Denken staat vrij', luidt het gezegde; met andere woorden: spreken niet. In de openbaarheid van een hoorzitting blijft het dan ook bij denken. Maar in de raadkamer geldt, dat de leden onderling hun gedachten in vrijheid moeten kunnen uiten.

Bij publieke beraadslagingen zouden de besluiten op bezwaar aan kwaliteit inboeten. Al met al zijn er redenen genoeg om de - werkbare - praktijk te handhaven.

Namens de commissie,
de voorzitter.

II. Samenstelling commissie

De commissie was in 2008 als volgt samengesteld.

Dhr. mr. drs. J.H.G.H. Ananias MSc.	voorzitter
Dhr. mr. F.P. Dillingh	plaatsvervangend voorzitter
Dhr. C.P. Gras	plaatsvervangend voorzitter
Dhr. H.L. van Scheepen	plaatsvervangend voorzitter
Dhr. M.T. Gijbertsen BA	lid, gemeenteraad Groen Links
Dhr. J.M. van Keulen	lid, gemeenteraad VVD
Mevr. mr. P.T.M. van der Lelie	lid (per 29 april 2008)
Mevr. A.B.M. Schlebusch	lid, gemeenteraad SP
Mevr. drs. R.F. Slors	lid, gemeenteraad PvdA
Dhr. mr. G.H. de Boer	lid
Dhr. mr. M.J. Dollenkamp	lid
Dhr. mr. M. Engels	lid
Dhr. I.W. de Haan	lid
Dhr. mr. K. Jongsma	lid
Dhr. L.J.W. Schuurman	lid

De commissie wordt ondersteund door het secretariaat, dat als volgt is samengesteld.

Dhr. R.C.F.J.M. Muschter	secretaris
Mevr. drs. D.E. van Duin	plaatsvervangend secretaris
Dhr. J.H. Grobбен	plaatsvervangend secretaris
Mevr. A. Elzen-van Melzen	administratief medewerkster

III. Commissievergaderingen

hoorzittingen

In 2008 heeft de commissie in wisselende samenstelling bijna wekelijks twee keer vergaderd. In totaal werden 77 hoorzittingen gehouden.

behandelde zaken

Ter hoorzitting zijn door cliënten drie bezwaren ingetrokken. Vier zaken werden op of voor de hoorzitting door de dienst teruggetrokken. Afhankelijk van intern beraad op de dienst (eventueel met de cliënt) kan een dergelijke zaak later weer aan de commissie zijn voorgelegd. Gemiddeld werd per zitting in 4,9 zaken een advies uitgebracht.

uitgestelde zaken

In 26 gevallen werd uitstel van behandeling van het bezwaar verleend.
(zie Bijlage 1-e)

aanhoudingen

In 2008 zijn 35 zaken aangehouden. In 2007 waren het er 39. In 4 gevallen heeft de cliënt het bezwaar tegen het besluit ingetrokken nadat de zaak ter hoorzitting was aangehouden.
(zie Bijlage 1-d)

quorum

Tijdens de hoorzitting van 14 april 2008 was er geen quorum, omdat het gemeenteraadslid zonder kennisgeving niet aanwezig was. De commissie kon daardoor niet meteen na afloop van de hoorzitting adviezen uitbrengen. De ontbrekende commissiestem werd in de week daarna verkregen, waarna alle zaken alsnog - met een vertraging van een week - voor besluitvorming op de collegeagenda konden worden gezet.

Tijdens de hoorzitting van 24 juni 2008 was er wederom geen quorum, omdat ook toen het gemeenteraadslid zonder kennisgeving niet aanwezig was. De commissie kon daardoor niet meteen na afloop van de hoorzitting adviezen uitbrengen. De ontbrekende commissiestem werd in de week daarna verkregen, waarna alle zaken alsnog - met een vertraging van een week - voor besluitvorming op de collegeagenda konden worden gezet.

uitgebrachte adviezen

De commissie heeft in 2008, mede na heragendering van uitgestelde en/of aangehouden zaken, 373 adviezen uitgebracht.
(zie Bijlagen 1-a en 1-b)

bezwaaronderwerpen

Over de afgelopen 5 jaar is een overzicht opgenomen naar de meest voorkomende bezwaaronderwerpen. (zie Bijlage 1-c)

klachten

1) Een advocatenkantoor beklagde zich erover, dat een cliënte op de hoorzitting niet voldoende gehoord was. Er was een plaatsvervangend gemachtigde aanwezig, die volgens het kantoor niet voldoende ingelezen was.

De commissie stelde vast, dat het horen zorgvuldig is geweest. Gemachtigde is uitgebreid aan het woord geweest, en tot slot gaf cliënte nog een toelichting. Tijdens de hoorzitting heeft noch cliënte, noch gemachtigde aangegeven dat het horen niet op de juiste wijze plaatsvond. Bovendien gaat het om een kantoor waarin een bepaalde advocaat stelselmatig wordt vervangen door een van haar kantoorgenoten. Die gemachtigde was van meet af aan als gemachtigde in deze zaak bekend, en had ook de uitnodiging voor de zitting gekregen.

De commissie verklaarde de klacht ongegrond.

(ref.: hoorzitting 4 december 2007, GWS-nummers 3986 + 3987).

voorzittersoverleg

Het voorzittersoverleg vond plaats op 20 mei 2008. Belangrijkste punten waren:

- De samenwerking met de dienst is prima.
- Voorkomen moet worden, dat de commissie in verschillende samenstellingen verschillende adviezen afgeeft in gelijksoortige zaken.
- Corresponderen door de dienst met de commissie als deze reeds een hoorzitting gesloten heeft, is buiten de orde. Is er toch aanleiding voor, dan loopt dit via de secretaris.
- Het horen van de collegevertegenwoordiger moet geen kruisverhoor zijn.
- Medische attesten bevatten nog regelmatig ten onrechte een bijstandsoordeel.
- Het uitstelbeleid wordt verruimd.

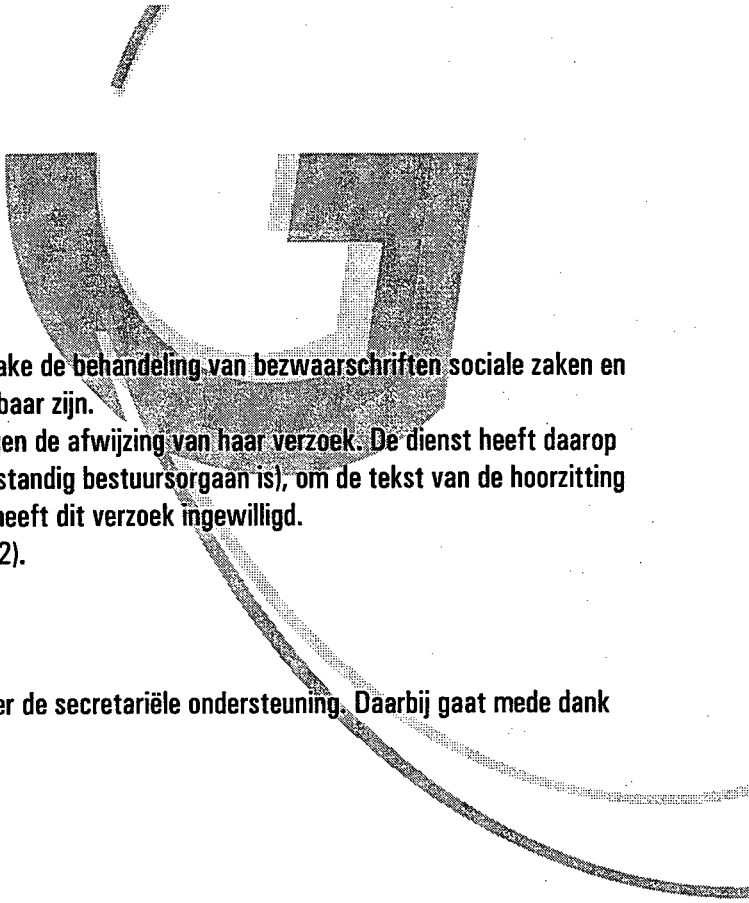
plenair overleg

Dit jaar heeft een plenair overleg plaatsgevonden op 2 december 2008. Daarbij was de dienst te gast. Belangrijkste vaststellingen door de commissie:

- Het loopt perfect.
- Het experiment uitstelbeleid (op verzoek uitstel geven) is positief verlopen.
- Bij contrairzaken geldt voor het college een zware motiveringseis.
- Notoire klagers kunnen alleen in het kader van proceskostenvergoeding worden aangepakt.

beroep op Wet openbaarheid bestuur

Op 14 juli 2008 diende een burger bij de dienst het verzoek in om toezending van stukken. Deze stukken hielden verband met de hoorzitting van 15 augustus 2005. Het verzoek werd gedaan met een beroep op de Wet openbaarheid bestuur. De dienst wees het verzoek af, omdat het om persoonlijke cliëntgegevens ging.

Opgemerkt kan nog worden, dat in de Verordening inzake de behandeling van bezwaarschriften sociale zaken en werk 2004 geregeld is, dat de hoorzittingen niet openbaar zijn. Vervolgens diende de burger een bezwaarschrift in tegen de afwijzing van haar verzoek. De dienst heeft daarop toestemming gevraagd aan de commissie (die een zelfstandig bestuursorgaan is), om de tekst van de hoorzitting in geanonimiseerde vorm vrij te geven. De commissie heeft dit verzoek ingewilligd. (ref.: hoorzitting 15 augustus 2005, GWS-nummer 112).

Secretariaat

Ook dit jaar was de commissie weer zeer tevreden over de secretariële ondersteuning. Daarbij gaat mede dank uit naar de plaatsvervangend secretarissen.

IV. Afwijkende commissieadviezen

In de verslagperiode is in 36 gevallen (= 9,6 %) afgeweken van het preadvies dat door de dienst is uitgebracht. Een lichte stijging vergeleken met 2007, toen in 7,2 % van de gegeven adviezen afwijkend werd geadviseerd. (zie Bijlage 2-a)

Over de afgelopen 5 jaar is een overzicht opgenomen naar het aantal afwijkende commissieadviezen in procenten. (zie Bijlage 2-b)

V. Afwijkende collegebeslissingen (contrairzaken)

Contrair gaan, betekent dat het college het advies van de commissie niet overneemt.

zaak daterend uit 2007

5) In 2007 is het college contrair gegaan in een zaak waarin het ging om een aspect in de berekeningsmethode van de jaarafrekening loonkostensubsidie. De commissie heeft na de hoorzitting het college geadviseerd het bezwaar gegrond te verklaren. Het college is toen contrair gegaan en heeft het bezwaar ongegrond verklaard. Cliënt is daarna bij de rechtbank Groningen in beroep gegaan. Het beroep is ongegrond verklaard. Anders gezegd: de dienst had de juiste berekening gemaakt. Deze zaak is in 2008 door de rechtbank afgerond, vandaar opname in dit jaarverslag.

(ref.: hoorzitting 24 juli 2007, GWS-nummer 3394;

rechtbank Groningen, procedurenummer 07/1050 WWB SCHU, uitspraak 26 juni 2008).

afgeronde zaken uit het verslagjaar

In 2008 is het college in 10 zaken contrair gegaan.

1) advies commissie

In een zaak uit 2008 had de dienst de aanvraag bijzondere bijstand voor de kosten van rechtsbijstand afgewezen. De commissie was van mening, dat de dienst een eigen verantwoordelijkheid heeft om de noodzaak van de kosten vast te stellen. Nu er geen toevoeging was geweest, en de dienst niet om die reden automatisch een noodzaak had aangenomen, had de dienst zelfstandig onderzoek naar de noodzaak moeten doen. Hoewel de dienst in het bestreden besluit aangaf dat er geen noodzaak is, was die conclusie volgens de commissie niet op een dergelijk onderzoek gebaseerd. Daarom kon de vaststelling dat er geen noodzaak is, niet zomaar overeind blijven. De commissie stelde vast, dat de eigen bijdrage vergoed zou zijn geweest wanneer er wél een toevoeging was geweest, en dat de kosten voor dat deel noodzakelijk moesten worden geacht. Bekeken moet dan nog worden of de kosten redelijk zijn. Dat zijn ze, dus voor zover het gaat om de hoogte van de eigen bijdrage. Het is daarom redelijk om in dit geval de eigen bijdrage te vergoeden, aldus de commissie. Voor zover de kosten waarvoor bijzondere bijstand is gevraagd, uitstijgen boven de eigen bijdrage die cliënt verschuldigd zou zijn geweest wanneer aan hem wel een toevoeging zou zijn verleend, overwoog de commissie het volgende. Op grond van hetgeen de gemachtigde ter zitting naar voren heeft gebracht, stelt de commissie vast dat het niet kunnen verkrijgen van een toevoeging in dit geval een omstandigheid is die zich in de risicosfeer van cliënt bevindt. Zowel het niet tijdig reageren door de gemachtigde op correspondentie van de Raad voor Rechtsbijstand als de (eventuele) weigering van een toevoeging op grond van de overschrijding van het zogenaamde 'quotum', zijn immers terug te voeren op de keuze van cliënt voor deze raadsman. De daarmee gepaard gaande extra kosten kunnen echter niet op de bijstand worden afgewenteld. Er is dan ook geen reden om meer te vergoeden dan de eigen bijdrage die in dit geval verschuldigd zou zijn geweest. De commissie adviseerde aan het college het bezwaar gedeeltelijk gegrond te verklaren.

besluit college

Het college ging contrair en verklaarde het bezwaar ongegrond. Uit *coulance* werd bijzondere bijstand toegerekend ter hoogte van de eigen bijdrage die cliënt verschuldigd zou zijn indien er sprake was geweest van gefinancierde rechtsbijstand. Het college was van mening, dat voor zover de kosten waarvoor bijzondere bijstand is gevraagd, uitstijgen boven de eigen bijdrage bij een toevoeging, geldt dat het niet kunnen verkrijgen van een toevoeging in dit geval een omstandigheid was die zich in de risicosfeer van cliënt bevond. Zowel het niet tijdig reageren door diens gemachtigde op correspondentie van de Raad voor Rechtsbijstand als de (eventuele) weigering van een toevoeging op grond van de overschrijding van het zogenaamde 'quotum', waren terug te voeren op de keuze van cliënt voor deze raadsman. De daarmee gepaard gaande kosten kunnen niet op de bijstand worden afgewenteld.

(ref.: hoorzitting 26 februari 2008, GWS-nummer 4422).

2) advies commissie

In deze zaak gaat het om het stoppen van een uitkering op verzoek van de cliënt. Deze vond achteraf dat hij in een impuls had gehandeld, en niet echt de bedoeling had gehad de uitkering te laten stoppen. De commissie had wel de overtuiging gekregen dat cliënt gevraagd had of de dienst zijn uitkering wilde stoppen. Dit werd voldoende aannemelijk op grond van een afdelingsrapport, beschouwd in samenhang met het dienstrapport. Daarin werd namelijk aangegeven, dat twee ambtenaren van de dienst tegenover een juridisch medewerker van de dienst hadden verklaard dat cliënt tot twee maal toe, waarvan eenmaal nadat hij op de mogelijke consequenties was gewezen, had aangegeven dat zijn uitkering wel per 1 november 2007 kon worden stopgezet. De ontkenning die cliënt hier tegenover stelde, was onvoldoende onderbouwd om de commissie ten aanzien van de feiten op andere gedachten te brengen. Een andere vraag was voor de commissie, hoe dit mondelinge verzoek om de uitkering stop te zetten juridisch moest worden opgevat. Hierbij dienden alle feiten en omstandigheden van het concrete geval in ogenschouw te worden genomen. De commissie kon zich namelijk voorstellen dat een cliënt in bepaalde situaties tot emotionele uitlatingen komt. Bijvoorbeeld wanneer een cliënt in een gesprek door ambtenaren van de dienst met nadruk wordt gewezen op de plicht om de voorschriften die aan de bijstand verbonden zijn, na te leven; of in een gesprek waarin een terugvordering en/of een sanctie wordt aangekondigd. Afhankelijk van de gemoedstoestand van de cliënt in kwestie, onverschillig waar die door is beïnvloed, kan de cliënt dan soms dingen zeggen, ook nadat hij is gewezen op de gevolgen, waar hij later spijt van krijgt. Daarmee wilde de commissie beslist niet zeggen dat alles moet kunnen. Bij misdragingen van cliënten kan een maatregel volgen, afhankelijk van ernst en verwijtbaarheid van de gedraging. De commissie was echter van mening, dat artikel 3:2 Awb met zich meebrengt, dat de zorgvuldigheid in acht moet worden genomen. In dit geval heeft de cliënt aangegeven, dat "er te veel vervelende vragen worden gesteld", dat er "verplichtingen worden opgelegd waaraan hij geen behoefte heeft", zodat de uitkering maar moet worden stopgezet omdat hij "er geen zin meer in heeft." De dienst had zich ervan moet vergewissen of het werkelijk de intentie van een cliënt is om af te zien van het geldend maken van zijn recht op bijstand. Temeer omdat hij daarmee de laatste voorziening in het bestaan opgeeft. In deze zaak gaat het om een alleenstaande, maar het zonder meer stopzetten van een uitkering van een éénundergezin (nadat men in een emotionele bui een verzoek gedaan heeft), is vooral ernstig omdat dat ook ernstige consequenties heeft voor gezinsleden van de bijstandsgerechtigde. Zij zijn immers volledig afhankelijk van de voorziening in het bestaan, maar kunnen het recht daarop niet zelfstandig geldend maken. Eén en ander betekende naar de mening van de commissie, dat aan een cliënt die een dergelijke uitlating doet, een afkoelingsperiode moet worden gegund van enkele dagen tot een week. Daarna dient de desbetreffende cliënt schriftelijk te worden benaderd. In de brief kan worden bevestigd dat de cliënt heeft gevraagd zijn uitkering stop te zetten. Opnieuw dient de cliënt daarbij op de gevolgen te worden gewezen.

Afgesloten kan dan worden met het verzoek om schriftelijk aan de dienst aan te geven of het verzoek om de bijstand te beëindigen al dan niet wordt gehandhaafd, en dat bij het uitblijven van een reactie de uitkering conform het verzoek zal worden stopgezet. Aangezien een dergelijke benadering in deze zaak niet was gevolgd, was de commissie van mening dat het bestreden besluit niet kon worden gehandhaafd. Het bezwaar diende derhalve gegrond te worden verklaard. Het bestreden besluit diende te worden herroepen zodat de bijstandverlening zonder onderbreking zou worden voortgezet.

besluit college

Het college ging contrair. Het bezwaar moest ongegrond worden verklaard. De commissie had de overtuiging gekregen dat cliënt had gevraagd of de dienst zijn uitkering wilde stoppen. Dat was ook het uitgangspunt van het college, dat zich echter niet kon verenigen met de mening van de commissie dat cliënt in deze situatie schriftelijk had moeten worden benaderd. Er is geen enkel wettelijk voorschrift, of een beleidsregel of werk-instructie waarin dit als zodanig wordt bepaald. In dit soort situaties moet de dienst zorgvuldig handelen en dat is in het geval van cliënt ook gebeurd. Dat er sprake is van een laatste bestaansvoorziening is niet zonder belang, maar cliënt is duidelijk gewezen op de gevolgen van het stopzetten van de uitkering. Ook toen heeft cliënt aangegeven er geen prijs meer op te stellen. Cliënt heeft daarbij aangegeven dat hij niet wilde voldoen aan de voorwaarden die aan zijn uitkering werden gesteld. Waarom de commissie ervan uitging dat cliënt, nadat hij gewezen was op deze voorwaarden, een emotionele uitlating heeft gedaan waarvan hij spijt heeft gekregen, bleef onduidelijk. Door cliënt werd niet gesteld dat hij spijt had gekregen. Hij heeft zich bijvoorbeeld ook niet kort na de stopdatum gemeld om aan te geven dat zijn uitkering niet stopgezet moest worden. De commissie stelde weliswaar dat gekeken moet worden naar alle feiten en omstandigheden van het concrete geval, maar schetste de situatie van een alleenstaande ouder waarbij het stopzetten van een uitkering ook gevolgen heeft voor gezinsleden. Deze situatie verschilt met die van cliënt. Hij is een alleenstaande en zijn daden hadden voor anderen geen gevolgen. Aan de bijstandsuitkering zijn verplichtingen verbonden. Wanneer cliënt niet wil voldoen aan deze verplichtingen, kan geen uitkering verstrekt worden. Cliënt heeft aangegeven dat hij niet aan de verplichtingen wil voldoen. Gelet hierop was het college van mening, dat er geen enkele reden was om te twijfelen aan zijn mededeling dat zijn uitkering kon worden stopgezet.

(ref.: hoorzitting 26 februari 2008, GWS-nummer 4299).

opmerking

Achteraf ziet de commissie zich in haar oordeel gesteund door een uitspraak van de rechtbank Groningen, Sector Bestuursrecht d.d. 15 oktober 2008, procedurenummer 07/1015 WWB SCHU, casusnummer JZ/30010/3580. De rechtbank stelde: "Uit de gedingstukken blijkt dat verweerder op de hoogte was van de woede van eiser en de voorgeschiedenis die eraan ten grondslag lag. Daarbij is niet relevant of de woede van eiser gerechtvaardigd was en zijn stellingen omtrent het voldoen aan de inlichtingenplicht juist waren. Ook is duidelijk dat verweerder op de hoogte was van het feit dat het verzoek tot intrekking door eiser slechts was ingegeven door zijn boosheid en dat verweerder wist dat eiser niet plotseling over onvoorziene inkomsten beschikte. Verweerder wist dat eiser geheel afhankelijk was van zijn WWB-uitkering. Naar het oordeel van de rechtbank had verweerder met die wetenschap eiser er (...) van dienen te weerhouden om op stel en sprong zijn uitkering in te trekken. Door verweerder is ter zitting aangevoerd dat het beleid van verweerder in deze is dat de cliënt zijn uitkering ook schriftelijk moet intrekken door middel van een daartoe strekkend formulier. Naar het oordeel van de rechtbank is een dergelijk beleid in gevallen als deze ontoereikend en had in ieder geval een afkoelingsperiode dienen te worden ingebouwd zodat eiser gedwongen zou zijn om zijn beslissing op een later moment in een rustigere geestestoestand nogmaals te overwegen." De rechtbank vond dat het besluit tot intrekking van de uitkering op verzoek van eiser, vernietigbaar was op grond van artikel 3:44 BW. Het beroep werd gegrond verklaard.

3) advies commissie

In weer een andere zaak stelde de dienst, dat de alleenstaande-ouderkorting behoort tot de middelen in de zin van de WWB. De commissie stelde het volgende. Cliënte is onderhoudsplichtig. Daar rekent de belastingdienst iets voor. Maar dat wordt nu binnen de bijstandsuitkering weer tenietgedaan. De situatie van cliënte valt volgens de commissie naadloos onder de omschrijving van artikel 31, lid 2, sub a WWB. Daar staat immers: "Niet tot de middelen worden gerekend: de middelen die deze ontvangt ten behoeve van het levensonderhoud van een niet in de bijstand begrepen persoon." Het bezwaar moest volgens de commissie gegrond worden verklaard. De commissie merkte daarbij nog het volgende op. Gemachtigde pleitte er in zijn bezwaarschrift voor dat de commissie het college voorstelt om cliënte uit rechtvaardigheid bijzondere bijstand te verlenen. De commissie was het weliswaar eens met gemachtigde dat het bezwaar gegrond moest worden verklaard, maar volgde daarbij alleen de argumentatie dat de wetgeving daartoe aanleiding gaf. Anders gezegd, de commissie ging op wettelijke gronden over tot gegrondadvisering, en woog daarbij niet zozeer elementen als 'rechtvaardigheid'.

besluit college

Het college ging contrair. Uit artikel 31, eerste lid WWB volgt, dat de alleenstaande ouderkorting als middel voor de bijstand dient te worden aangemerkt. Voor het overige was niet gebleken van financiële feiten die aanleiding hadden moeten geven tot een ander oordeel over de terug te betalen bijstand. Hiermee werd het standpunt van de commissie, dat de situatie naadloos onder de omschrijving van artikel 31, lid 2, sub a WWB viel, niet gedeeld.

(ref.: hoorzitting 4 maart 2008, GWS-nummer 4303).

4) advies commissie

In een andere zaak had een cliënt onbetaald verlof genomen. Hij was door de dienst gewezen op de consequenties daarvan. De uitkering werd ingetrokken. De commissie was echter van mening dat de uitkering niet terecht was ingetrokken. Op grond van artikel 3:2 Awb had een onderzoek naar alle feiten en omstandigheden moeten plaatsvinden. Dat was niet gebeurd. Ten behoeve van eventuele bijzondere bijstand had dat onderzoek wel moeten plaatsvinden. Op grond van artikel 13, lid 2 WWB is een belanghebbende die onbetaald verlof neemt, immers alleen uitgesloten van algemene bijstand. Verlening van bijzondere bijstand is daardoor in principe niet uitgesloten. Daarom moest het bezwaar gegrond worden verklaard. Bij het nadere onderzoek zou volgens de commissie nog het volgende moeten worden vastgesteld. Is er aanleiding om bijzondere bijstand te verstrekken? Welke rol speelt de voorliggende voorziening? Is er sprake van bijzondere omstandigheden in de zin van artikel 16 WWB?

besluit college

Het college ging contrair. Cliënte voert een gezamenlijke huishouding. Haar partner had vrijwillig onbetaald verlof genomen voor de duur van een jaar. Op grond van artikel 13, tweede lid, sub c WWB, heeft cliënt geen recht op algemene bijstand. Deze bepaling is van dwingend recht. Onderzocht is, of op grond van artikel 16 WWB aanleiding is om alsnog over te gaan tot het verstrekken van algemene dan wel bijzondere bijstand. Op grond van vaste jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep moet er in dat geval sprake zijn van een acute dan wel levensbedreigende noodsituatie. Dit was in het geval van cliënt niet aan de orde. Om die reden was er geen aanleiding om op grond van artikel 16 WWB over te gaan tot het verstrekken van bijstand. Het bezwaar moest ongegrond worden verklaard.

(ref.: hoorzitting 31 maart 2008, GWS-nummer 4549).

5) advies commissie

In de volgende zaak gaat het om een huisbezoek. De uitkering werd geblokkeerd, wat niet werd gevolgd door een aansluitende beëindiging. Dat bevreedde de commissie. De blokkering vond geen basis in de WWB. De blokkering had zo spoedig mogelijk moeten worden gevolgd door een opschortingsbesluit of een beëindigingsbesluit, maar uiterlijk binnen vier weken na de blokkering. De commissie hanteerde deze termijn, omdat die door de dienst zelf in het beleidsboek Marge is Regel werd gehanteerd voor deze gevallen. Ook moest worden aangesloten bij het protocol voor het huisbezoek. De blokkering werd ten onrechte niet gevolgd door een opschortingsbesluit of beëindigingsbesluit. Het bezwaar tegen de blokkering moest gegrond worden verklaard. Dit had materieel geen gevolgen meer, omdat de uitkering reeds beëindigd was.

besluit college

Het college ging contrair. De reden was, dat de dienst op goede gronden van oordeel was dat cliënt zijn inlichtingenplicht had geschonden, en geen recht meer had op bijstand vanaf een bepaalde datum. Het begrip 'blokkering van de uitkering' staat niet met zoveel woorden in de WWB opgenomen. Dat wil echter niet zeggen, dat de blokkering van een uitkering geen juridisch kader heeft. Het is volgens de jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep namelijk wel toegestaan om de uitbetaling van de bijstandsuitkering te blokkeren indien het college op goede gronden van oordeel is, althans het gegronde vermoeden heeft, dat: Het recht op bijstand niet meer bestaat; of: er recht op een lagere uitkering bestaat; of: de inlichtingenplicht van artikel 17, lid 1 WWB niet is nagekomen. Een cliënt kan tegen de blokkering van de uitkering bezwaar maken. Het blokkeren van de uitbetaling van de uitkering is volgens jurisprudentie aan te merken als het nalaten van een handeling die strekt tot uitvoering van het besluit inzake de verlening van bijstand. Dit betekent dat het blokkeren ingevolge artikel 79 WWB gelijk wordt gesteld met een besluit. Nu in het geval van cliënt de inlichtingenplicht was geschonden, was aan de voorwaarden voor het blokkeren van de uitbetaling van de bijstandsuitkering voldaan. Het blokkeren hoefde niet gevolgd te worden door een opschortingsbesluit. Met het blokkeren van de uitkering liep het college als het ware vooruit op het beëindigen, intrekken of verlagen ervan. In het geval van cliënt werd de blokkering van de uitkering gevolgd door een intrekkingbesluit. (ref.: hoorzitting 6 mei 2008, GWS-nummer 4687).

6) advies commissie

In een andere zaak werd de aanvraag om een langdurigheidstoeslag afgewezen omdat volgens de dienst geen recht bestaat op een sociale zekerheidsuitkering tijdens detentie. De commissie vond er het volgende van. De langdurigheidstoeslag was door de dienst afgewezen omdat cliënt in de referteperiode gedetineerd was. In de beleidsregel wordt dit onder meer zo gemotiveerd, dat een belanghebbende tijdens detentie op kosten van de staat leeft en derhalve geen extra kosten heeft. Verder wordt in de beleidsregel gesteld dat een gedetineerde tijdens detentie geen sociale zekerheidsrechten opbouwt. De rechtbank Breda heeft in haar uitspraak van 14 juni 2005 nr. 04/2429 WWB bepaald, dat het feit dat een belanghebbende in de referteperiode gedetineerd is geweest geen uitsluitingsgrond vormt. Volgens de rechtbank is weigering van de langdurigheidstoeslag alleen mogelijk wanneer belanghebbende, ook indien hij niet gedetineerd was geweest in de referteperiode, geen recht op langdurigheidstoeslag zou hebben. Er is sprake van een uitspraak van een rechtbank, en na 2005 is er geen uitspraak meer over deze materie gekomen, zodat naar de opvatting van de commissie de uitleg van de rechtbank Breda als algemeen geaccepteerd moet worden beschouwd. Dat laatste blijkt ook uit het algemene gedeelte van het Handboek Schulinc (door het college als beleidsregel vastgesteld). In het algemeen gedeelte staat, dat als de wetgever had beoogd dat ook detentie tijdens de referteperiode een uitsluitingsgrond zou zijn, er een verwijzing naar de referteperiode van 60 maanden opgenomen zou zijn in artikel 36, lid 6 WWB.

De beleidsregel Langdurigheidstoelage was volgens de commissie derhalve strijdig met het algemene gedeelte van het handboek, zodat er sprake is van innerlijk tegenstrijdig beleid. Naar het oordeel van de commissie diende derhalve de beleidsregel langdurigheidstoelage buiten toepassing te blijven omdat de wetgever niet bedoeld heeft dat detentie tijdens de referentieperiode een uitsluitingsgrond is. Voor wat betreft het argument dat er tijdens detentie geen sociale zekerheidsrechten opgebouwd worden, kan worden opgemerkt dat de Centrale Raad van Beroep in de uitspraak van 4 juli 2006, LJN AY0265 heeft bepaald dat dit argument geen steun vindt in de wet. Volgens de commissie moest het bezwaar gegrond worden verklaard.

besluit college

Het college ging contrair vanwege de volgende opvatting. Cliënt had geen recht op de langdurigheidstoelage omdat hij meerdere keren voor langere of kortere tijd in detentie heeft verbleven. Het college verwees daarbij naar de Beleidsregels langdurigheidstoelage van de gemeente Groningen. (ref.: hoorzitting 1 juli 2008, GWS-nummer 4956).

7) advies commissie

In een zaak omtrent de langdurigheidstoelage, adviseerde de dienst om de aanvraag af te wijzen. Primair adviseerde de commissie het bezwaar gegrond te verklaren vanwege het vertrouwensbeginsel. Belanghebbende had al enige keren de langdurigheidstoelage ontvangen. De afwijzingsgrond was, dat belanghebbende niet 60 maanden een inkomen heeft gehad dat niet hoger was dan de bijstandnorm. De commissie was van oordeel dat deze afwijzingsgrond niet juist is. Het enkele feit dat de bijstand in de referentieperiode een korte tijd is onderbroken, wil niet zeggen dat niet aan de inkomenseis kan worden voldaan (uitspraak Centrale Raad van Beroep d.d. 4 juli 2006, LJN AY0265). Als immers belanghebbende over die periode geen inkomsten had, wordt nog wel aan de inkomenseis voldaan. Ter zitting was door de collegevertegenwoordiger gesteld dat het recht niet viel vast te stellen omdat over de onderbroken periode niet bekend was of belanghebbende inkomsten had gehad. Op zich vond de commissie deze stelling juist. Dan had het college dit echter ook als afwijzingsgrond moeten hanteren, wat niet gebeurd is. In deze zaak stelde het college als afwijzingsgrond, dat belanghebbende niet gedurende 60 maanden een inkomen heeft gehad dat niet hoger is dan het minimum. Het bezwaar moest volgens de commissie gegrond worden verklaard.

besluit college

Het college ging contrair, met de motivering dat de referentieperiode van 60 maanden met 26 dagen onderbroken was geweest (artikel 36 WWB). (ref.: hoorzitting 1 juli 2008, GWS-nummer 4925).

8) advies commissie

De dienst had vastgesteld dat een schuld van een cliënte aan haar ouders, niet reëel opeisbaar was. De dienst paste verder de vermogensberekening aan. De commissie was van mening, dat de vermogenaanpassing op dit moment voor cliënte geen materiële gevolgen had. Daarom adviseerde de commissie aan het college het bezwaar tegen het bestreden besluit niet-ontvankelijk te verklaren wegens het ontbreken van procesbelang.

besluit college

Het college ging contrair en was van mening, dat het bezwaar betrekking had op de vermogensvaststelling door de dienst. Die vermogensvaststelling is bepalend voor het recht op bijstand. Daarom is het bezwaar wel ontvankelijk. Inhoudelijk verklaarde het college het bezwaar ongegrond.

(ref.: hoorzitting 29 juli 2008, GWS-nummer 5213).

9) advies commissie

In nog een zaak die betrekking had op de afwijzing langdurigheidstoelage, oordeelde de commissie dat de regeling zegt, dat in de afgelopen 60 maanden het inkomen niet hoger mag zijn geweest dan de bijstandsnorm of dat er gedurende een korte periode weinig inkomsten mogen zijn geweest. De langdurigheidstoelage is er voor, wanneer cliënt naar verwachting in de bijstand zal blijven en wanneer vastgesteld wordt dat hij geen substantieel inkomen heeft gehad. In de stukken was voldoende aannemelijk gemaakt dat er geen sprake is van een reëel arbeidsmarktperspectief. Strikt naar de letter van de wet was er onvoldoende grond om een langdurigheidstoelage toe te kennen. Cliënte verdient maandelijks een behoorlijk bedrag. In dit geval was echter aan de orde dat cliënte waarschijnlijk voor de rest van haar leven in de bijstand zal blijven zitten. Sinds enige maanden is er geen sprake meer van een arbeidsverplichting. Voldoende was aangetoond dat er voor cliënte geen sprake meer zal zijn van de verwachte uitstroom uit de bijstand. Het bezwaar moest volgens de commissie gegrond worden verklaard.

besluit college

Het college ging contrair, omdat cliënte niet voldeed aan de voorwaarde dat in de 60 maanden geen of weinig inkomsten uit of in verband met arbeid mogen zijn ontvangen (artikel 36, eerste lid WWB). Cliënte verdiende namelijk aanzienlijk meer dan € 486,00 per jaar, terwijl aan haar de arbeidsverplichtingen in het kader van de WWB zijn opgelegd.

(ref.: hoorzitting 1 september 2008, GWS-nummer 5620).

10) advies commissie

Er werd een zaak behandeld waarin de aanvraag om de langdurigheidstoelage werd afgewezen. De reden was, dat cliënt in detentie had verbleven. De commissie vond dat het besluit innerlijk tegenstrijdig was qua dienstbeleid. Ook verwees de commissie naar de uitspraak van de rechtbank Breda, dat detentie in de referentieperiode geen uitsluitingsgrond vormt. (zie ook onder 6)

besluit college

Het college ging contrair, met als reeds eerder gegeven argumentatie. (zie onder punt 6)

(ref.: hoorzitting 21 oktober 2008, GWS-nummer 5509).

VI. Procedures beroep / hoger beroep

Nadat het college, met inachtneming van het advies van de commissie, een besluit op het bezwaarschrift heeft genomen, komt een aantal zaken bij de Rechtbank (beroep) en de Centrale Raad van Beroep (hoger beroep) terecht.

In 2008 zijn 32 gerechtelijke uitspraken ontvangen, waarvan 26 van de sector bestuursrecht van de Rechtbank en 6 van de Centrale Raad van Beroep.

In 20 van deze 32 zaken diende een nieuw besluit op het bezwaarschrift genomen te worden.

In 4 gevallen zijn de rechtsgevolgen van het bestreden besluit in stand gelaten omdat inhoudelijk een juiste beslissing is genomen.

De Rechtbank / Centrale Raad van Beroep heeft 8 keer zelf in de zaak voorzien, dat wil zeggen, in de uitspraak werd aangegeven hoe er op het bezwaarschrift had moeten worden beslist.

(zie Bijlage 3)

VII. Beleidsvragen

De commissie heeft tijdens de zittingen een aantal beleidsvragen gesteld die meegegeven zijn aan de collegever-
tegenwoordiger. Het gaat om vragen die nader onderzoek vergden, en niet meteen op de hoorzitting beantwoord
konden worden. Hieronder volgen de vragen van de commissie en de antwoorden van de dienst.
(zie Bijlage 4)

Uit het verslagjaar 2007 resteert nog de beantwoording van beleidsvraag 3/2007, als volgt.

vraag 3

De commissie heeft in het Jaarverslag 2006 de volgende beleidsvraag opgenomen:

“Wanneer een bijstandsuitkering opgeschort en daarna beëindigd wordt, krijgt de cliënt niet standaard voorlich-
ting over de mogelijkheid om direct nieuwe bijstand aan te vragen. Is de dienst met de commissie van mening
dat hierover standaard voorlichting zou moeten worden gegeven?”

De dienst antwoordde toen als volgt.

“In antwoord op uw vraag gesteld tijdens uw vergadering 24 oktober 2006 het volgende.

De dienst is het niet met de commissie eens. In dit soort zaken is juist door de dienst vastgesteld dat cliënten
geen recht op bijstand hebben. Om dan in dezelfde brief te vermelden dat bijstand aangevraagd kan worden,
wekt ons inziens verwarring bij de ontvanger. Slechts incidenteel zal weer bijstand kunnen worden toegekend.
In het overgrote deel van de gevallen zal de genoemde mogelijkheid derhalve slechts een theoretische zijn. Wij
zien dan ook geen reden om de huidige praktijk te veranderen.”

De commissie wordt regelmatig geconfronteerd met cliënten aan wie niet duidelijk was dat zij - ook na een be-
eindiging van hun uitkering - gewoon opnieuw hadden kunnen aanvragen. Als zij er achter komen, is het te laat:
er valt dan een financieel gat dat niet via bijstand met terugwerkende kracht gedicht kan worden. De datum
melding geldt in beginsel immers als ingangsdatum van de uitkering.

Deze situatie doet zich niet alleen voor bij beëindigingen van uitkeringen, maar ook bij het niet in behandeling
nemen van de aanvraag op grond van artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht.

De commissie dringt er bij de dienst op aan, in alle genoemde besluiten op te nemen, dat de cliënt opnieuw kan
aanvragen als hij meent recht te hebben op een uitkering. Ook kan worden vermeld dat bezwaar geen schor-
sende werking heeft. Dit alles valt onder een goede voorlichting.

(ref.: hoorzitting 26 november 2007, GWS-nummer 4116).

antwoord 3

Van uitvoeringsbeleid is de volgende reactie ontvangen:

Niet in behandeling nemen van een aanvraag.

Een beschikking dat de aanvraag niet in behandeling wordt genomen, wordt aan de betrokkene gezonden als:

- de betrokkene zonder opgave van reden niet verschijnt op oproepen;
- de betrokkene niet de gevraagde en voor de aanvraag relevante gegevens inlevert.

In een dergelijke situatie is het voor de betrokkene duidelijk dat het besluit te wijten is aan het eigen handelen.
Dit staat duidelijk vermeld in de beschikking. Aan dit besluit is al voorafgegaan de mogelijkheid om het verzuim
te herstellen.

Beëindiging van de uitkering.

Er zijn diverse redenen om een uitkering te beëindigen.

Een standaardzin opnemen zoals de commissie die voorstelt, is daarom lastig te realiseren.

We mogen echter ook veronderstellen dat betrokkenen enigszins op de hoogte zijn van de regels met betrekking tot aanvragen bij de dienst SOZAWE. Immers, bij toekenning van de uitkering ontvangen betrokkenen een toelichting bij de beschikking waarin is opgenomen dat men voor vragen altijd terecht kan bij de dienst SOZAWE. Dit kan zowel telefonisch als door het indienen van een verzoek tot een gesprek. Afgezien van deze informatie worden de betrokkenen gedurende de periode van bijstandsverlening over allerlei zaken geïnformeerd.

Om zowel bij beschikkingen 'niet in behandeling nemen aanvraag', als bij 'beëindiging uitkering' standaard op te nemen dat de betrokkene opnieuw een aanvraag kan indienen en bezwaar geen schorsende werking heeft, wordt daarom niet wenselijk geacht.

Hieronder volgen de vragen en antwoorden van 2008.

vraag 1

Sommige cliënten geven in emotionele opwelling - en soms in niet-diplomatieke bewoordingen - aan de dienst door, dat hun uitkering maar gestopt moet worden.

- Hoe gaan de wijkteams hiermee om?
- Wordt in die gevallen de uitkering op eerste melding gestopt, of krijgt de cliënt een afkoelingsperiode?
- Is er een vaste werkwijze voor?

(ref.: hoorzitting 26 februari 2008, GWS-nummer 4299).

antwoord 1

Ad 1 en 2) Er wordt, zo blijkt uit een belronde, onderscheid gemaakt tussen cliënten die een uitkering hebben en die dat nog niet hebben. Met name bij de laatste groep bestaat de kans dat de opwelling serieus wordt genomen. In die gevallen wordt een schriftelijke bevestiging verstuurd. Als de opwelling minder serieus wordt genomen, wordt een hersteltermijn geboden. De consulent maakt hiervan een inschatting.

In gevallen waarin sprake is van een lopende uitkering wordt vooral maatwerk geboden. In de praktijk betekent dit dat waar nog aanvullende gegevens moeten worden opgevraagd een hersteltermijn wordt geboden en dat waar het om verplichtingen gaat deze 'gewoon' worden opgelegd. Vooral in gevallen waarin fraude wordt vermoed, maakt de opwelling kans serieus genomen te worden. Dit geldt ook voor de nieuwe aanvragen.

Ad 3) Binnen de dienst is er geen vaste werkwijze voor dergelijke situaties. Gelet op de huidige wijze van uitvoering, waarin vooral ook naar de persoon en zijn omstandigheden wordt gekeken, en dus maatwerk wordt geboden, lijkt een vaste werkwijze niet nodig. De casus naar aanleiding waarvan bovenstaande vragen zijn gesteld, moet dan ook als incident worden opgevat.

vraag 2

Welk beleid kent de dienst met betrekking tot degenen die onder de Generaal Pardonregeling vallen, in relatie tot het verstrekken van bijstand met terugwerkende kracht? Welke gerechtelijke uitspraken houden er verband mee?

(ref.: hoorzitting 18 maart 2008, GWS-nummer 3814).

antwoord 2

Hoofregel is, dat het college bijstand toekent per datum melding (artikel 44 lid 1 WWB). In beginsel is het dus niet mogelijk om bijstand met terugwerkende kracht te verlenen. Het behoort tot ieders eigen verantwoordelijkheid om zijn aanspraken op bijstand tijdig door middel van het indienen van een aanvraag geldend te maken. Naar vaste rechtspraak van de CRvB wordt in beginsel geen bijstand verleend over een periode voorafgaand aan de datum waarop de melding bij de CWI heeft plaatsgevonden, dan wel in voorkomende gevallen de bijstands aanvraag is ingediend. Van dit uitgangspunt kan worden afgeweken indien bijzondere omstandigheden dat rechtvaardigen. De dienst voert met betrekking tot de Generaal Pardonregeling het volgende beleid:

WWB uitkering bij Generaal Pardon

- **De verblijfsvergunning**

De verblijfsvergunningen op basis van het Generaal Pardon worden met ingang van 15 juni 2007 verleend. De gepardonneerde ontvangt geen (schriftelijke) beschikking van de verblijfsvergunning in het kader van deze regeling, maar de IND verstrekt aan betrokkenen een verblijfspasje.

- **Melding/Aanvraag voor een WWB-uitkering**

In de afhandeling van de aanvragen zijn grofweg 2 categorieën te onderscheiden, namelijk:

- 1e de betrokkene die zich meldt kort vóór of direct nadát hij het verblijfspasje heeft ontvangen en
- 2e de betrokkene die zich ver vóór de datum uitreiking van het verblijfspasje meldt voor een uitkering.

Voor eerstgenoemde wordt direct een aanvraag voor een uitkering ingenomen.

Voor de persoon uit de tweede categorie die nog geen geldig verblijfsdocument heeft, nemen we op dat moment (nog) geen officiële aanvraag in. We voorkomen hiermee dat de melding/aanvraag afgewezen moet worden. De melder ontvangt een brief 'bevestiging melding WWB-aanvraag' en moet zich opnieuw melden als het verblijfspasje feitelijk is uitgereikt.

Pas op het moment dat de gepardonneerde het verblijfspasje in bezit heeft, neemt SOZawe de aanvraag in behandeling.

- **Ingangsdatum WWB-uitkering**

De datum van de melding voor een bijstandsuitkering is in beginsel de ingangsdatum van de uitkering.

Voor de persoon die zich vóór de datum van uitreiking van het verblijfspasje heeft gemeld, bestaat de kans dat over een langere periode het recht op bijstand met terugwerkende kracht vastgesteld moet worden.

De gepardonneerde die zich meldt nádat hem het verblijfspasje is uitgereikt, kan geen aanspraak doen op een WWB-uitkering met terugwerkende kracht.

Hoogte van de bijstand

- **De norm**

In de stad Groningen zijn vele instellingen, stichtingen en particulieren behulpzaam (geweest) bij de opvang van de vreemdelingen. In het levensonderhoud en het onderdak/opvang van de betrokkenen is in de periode tot de uitreiking van het verblijfspasje doorgaans op een of andere wijze voorzien.

Met de hoogte van de WWB-uitkering houden we hiermee als volgt rekening: De uitkering over de periode van datum melding bij SOZawe tot datum uitreiking pasje wordt vastgesteld naar de norm woningdeler.

De uitkeringsnorm vanaf ontvangst verblijfspasje wordt bepaald op grond van de actuele woonsituatie.

- **Levensonderhoud datum rechtmatig verblijf (= 15 juni 2007) tot ingangsdatum uitkering**

De uitvoering van de aanvragen voor een uitkering moet er op gericht zijn dat recht wordt gedaan aan een rechtvaardige en individuele benadering.

Dat betekent dat de consulent het initiatief neemt om te vragen of er individuele bijzondere noodzakelijke kosten zijn gemaakt in de periode 15 juni 2007 (verblijfstatus) tot de ingangsdatum bijstandsuitkering waardoor de

betrokkene schulden heeft moeten maken. Voor aantoonbare schulden kan bijzondere bijstand om niet worden verstrekt.

• **Bijdrage noodopvang Inlia (en Transit)**

Inlia en Transit zorgen voor opvang van vele vreemdelingen die (nog) niet rechtmatig in Nederland verblijven. Mensen die onder het Generaal Pardon vallen en een beroep kunnen doen op bijstand maar nog niet over eigen woonruimte beschikken, dragen in principe bij aan de kosten van die noodopvang.

Gepardonneerden die ná 1 januari 2008 de eerste uitbetaling van hun WWB-uitkering ontvangen, dragen vanaf de ingangsdatum van hun WWB-uitkering bij in de kosten van de noodopvang. Inlia informeert de betrokkene hierover en laat de gepardonneerde een machtiging ondertekenen voor inning van deze bijdrage. Voor de hoogte van de bijdrage kosten noodopvang is aansluiting gezocht bij de NIBUD normen. Zonder machtiging van de betrokkene betaalt SOZAWE de volledige uitkering uit aan de uitkeringsgerechtigde. Heeft de gepardonneerde vóór 1 januari 2008 al bijstand ontvangen, dan wordt door Inlia niet alsnog een bijdrage in rekening gebracht. Terugvordering door Inlia is niet aan de orde.

Evenmin vindt verrekening plaats in geval de gepardonneerde wél (met of zonder ondertekende machtiging) heeft bijgedragen in de kosten van noodopvang.

VIII. Analyse en opmerkingen

jaarverslag 2007

Het college heeft het jaarverslag 2007 behandeld en in maart 2008 naar de raad doorgestuurd. Het college merkte in zijn reactie op, dat het verbeteringen verwacht te realiseren op het gebied van goed leesbare en duidelijk gemotiveerde besluiten. Het college blijft de Hulpverleningsdienst volgen ten aanzien van de bijstandsadviezen in medische attesten. In voorbereiding op de invoering van de Wet dwangsom is het college er samen met de commissie in geslaagd, het percentage bezwaarschriften dat binnen de wettelijke termijn is afgehandeld, op 87% te brengen. Men streeft naar verhoging van dit percentage. De goede samenwerking met de commissie is daarvoor een prima basis. De raad behandelde het verslag op 13 augustus 2008.

aanhoudingen

In 2008 heeft de commissie in 35 gevallen de advisering aan te houden, dit in afwachting van nadere informatie.

In 12 gevallen was de aanhouding het gevolg van nieuwe informatie die ter zitting naar voren werd gebracht. Alvorens de commissie advies uitbracht, heeft zij de dienst verzocht te reageren op de nieuwe informatie.

In 13 zaken had de commissie vragen van beleidsmatige aard. In zes van deze zaken ging het over een bezwaarschrift Langdurigheidstoeslag.

In 9 zaken vond de commissie dat het dienstrapport onvoldoende informatie bevatte om een advies te kunnen geven. De commissie verzocht de dienst nadere informatie te verstrekken.

1 Zaak werd aangehouden omdat de belanghebbende te laat verscheen. Omdat de commissie niet meer compleet was, en de collegevertegenwoordiger ook niet meer aanwezig was, werd een nieuwe hoorzitting gepland.

motiveringen in besluiten

In het Jaarverslag 2007 merkte de commissie het volgende op.

"In veel gevallen heeft de dienst via het Dienstrapport de wettelijke grond onder de afwijzingen van de langdurigheidstoeslag moeten herstellen. Dat gebeurde wanneer in het primaire besluit een verkeerd artikellid werd gebruikt. In de standaardtekst van de primaire besluiten worden namelijk artikel 36 en de bijbehorende artikelleden verkeerd geciteerd. De afwijzingen geven inhoudelijk wel de juiste argumentatie weer om de toeslag af te wijzen, maar baseren zich daarbij op de verkeerd geciteerde indeling van artikel 36. Omdat deze zaken niet hebben geleid tot een afwijkend commissieadvies, zijn ze niet als zodanig opgenomen in de tabel 2-a. Niettemin wil de commissie deze technische afwijking wel signaleren."

Tijdens maar liefst 9 hoorzittingen (25 maart, 30 juni, 1 juli, 12 augustus, 30 september, 21 oktober, 27 oktober, 4 november, 17 november) maakte de commissie er in 2008 - vergeefs - opnieuw melding van.

"De commissie merkt wederom op, dat de dienst in de bezwaarfase vele malen een correctie op de motivering van een langdurigheidsbesluit heeft moeten aanbrengen. Op de een of andere manier slaagt de dienst er niet in, dit structureel, eens en voor altijd, te repareren. De commissie heeft meermalen aangegeven dat dit in het primaire proces beter moet worden aangepakt, en zal hierop zeker terugkomen in het jaarverslag 2008."

(ref.: hoorzitting 12 augustus 2008, GWS-nummer 4644).

Bij deze. Verder hangt het punt van de motiveringen natuurlijk nauw samen met de volgende alinea, betreffende de afwijkende commissieadviezen.

afwijkende commissieadviezen

Over de afwijkende commissieadviezen kan het volgende worden opgemerkt. De aantallen moeten worden gezien in het licht van het totaal aantal uitgebrachte adviezen. De commissie heeft in 36 zaken een advies gegeven dat afweek van de conclusie van de dienst in het dienstrapport.

Met uitzondering van de adviezen die betrekking hadden op een afwijzing van de langdurigheidstoelage is in deze zaken geen duidelijke lijn te onderkennen. Gezegd kan worden dat de commissie in deze zaken een andere wegging van de feiten heeft gehanteerd dan de dienst.

Met betrekking tot de afwijkende adviezen ten aanzien van de langdurigheidstoelage zijn twee lijnen zichtbaar, te weten:

De commissie heeft in een aantal zaken geadviseerd om toch een langdurigheidstoelage toe te kennen wegens het ontbreken van arbeidsmarktperspectief. De betreffende cliënten hadden wel inkomen uit arbeid hoger dan het beleid toelaat, maar hebben - bijvoorbeeld door arbeidsongeschiktheid - geen kans om een hoger inkomen te verwerven, waardoor ze afhankelijk blijven van een aanvullende uitkering.

In de beleidsregel Langdurigheidstoelage is opgenomen, dat geen recht bestaat op de langdurigheidstoelage als er sprake is geweest van detentie in de referentieperiode. De commissie heeft geoordeeld dat dit beleid geen steun vindt in wet en jurisprudentie. Voorts heeft de commissie vastgesteld, dat het beleid eveneens strijdig is met het algemene gedeelte in het handboek Schulinc (dat als beleidsregel is vastgesteld), omdat in het algemene gedeelte staat dat detentie 'sec' gedurende de referentieperiode geen reden tot afwijzing van de langdurigheidstoelage is.

Door het college is in bovenstaande gevallen afgeweken van het advies van de commissie, zonder dat dit voldoet aan de zwaardere motiveringseis van artikel 7:13 Awb. Het college volstond met een verwijzing naar het beleid, zonder afdoende in te gaan op het ontbreken van arbeidsmarktperspectief of de tegenstrijdigheid in het beleid.

het verlenen van uitstel

Een gemachtigde had uitstel gevraagd omdat zij op de zittingsdag elders moest zijn voor een procedure. De commissie wees het verzoek af, omdat de commissie als beleid hanteert, dat een gemachtigde zelf moet kiezen aan welke procedure voorrang wordt gegeven: die van de commissie of die van een andere instantie. Tevens had gemachtigde gevraagd om verplaatsing van de zitting naar elders op de dag. De hoorzittingen vinden echter *steeds op dezelfde dagen en dezelfde tijdstippen plaats. Verzetten van de hoorzitting naar een ander tijdstip was om logistieke redenen niet mogelijk. Bovendien gaat het om een groot advocatenkantoor.*

De rechtbank Groningen was echter van oordeel dat het uitstel verleend had moeten worden. Ten eerste omdat niet eerder om uitstel gevraagd was. Ten tweede omdat gemachtigde verschuiving naar een ander tijdstip op die dag had voorgesteld. Ten derde omdat de cliënt zelf, die wel op de hoorzitting was verschenen, de zaak niet begreep. De rechter liet de rechtsgevolgen van het besluit op bezwaar in stand.

(ref.: rechtbank Groningen, uitspraak 15 januari 2008, procedurenummer 07/512 WWB JANS, casusnummer JZ/29550/3099; hoorzitting 3 april 2007, GWS 3099).

De commissie zag in deze uitspraak van de rechtbank geen aanleiding om het uitstelbeleid aan te passen. Er speelden in deze zaak diverse elementen een rol, die zich in deze samenhang niet zo gauw opnieuw zullen voordoen. Tal van cliënten worden bijgestaan door rechtshulpverleners die ook elders zaken te behartigen zullen hebben. De commissie zag niet in, waarom zij telkens degene zou moeten zijn die de zitting verplaatst. Ook achtte de commissie het verplaatsen van het tijdstip van de zitting waarvoor is opgeroepen niet mogelijk. De leden hebben allen hun eigen werkzaamheden, en de agenda voor alle zaken staat al weken van tevoren vast. De commissie heeft in haar uitstelbeleid niettemin een aantal uitzonderingen opgenomen waarbij wel uitstel mogelijk is.

Verzoeken om uitstel komen doorgaans van professionele rechtshulpverleners. De commissie hanteert weliswaar een uitstelbeleid, waarbij ook rekening wordt gehouden met bestaande jurisprudentie, maar de rechter heeft regelmatig uitgesproken, dat een geweigerd uitstel wel verleend had moeten worden. Dat maakt het toepassen van het bestaande beleid er niet gemakkelijker op. Mocht nu blijken dat het veelvuldig verlenen van uitstel voor de dienst geen onoverkomelijke bezwaren oplevert, zou dat meteen het aantal procedures op dit vlak indammen. De commissie heeft daarom bij wijze van proef in de periode maart tot en met mei 2008 telkens op verzoek uitstel verleend. Uitzonderd werden de gevallen waarin de mogelijkheid bestond dat uitstel werd gevraagd om de besluitvorming binnen de dienst te traineren.

De resultaten van deze proef waren gunstig. Er was geen stijging van het aantal uitstelgevallen zichtbaar. Van de uitgestelde zaken bleek een deel ook met toepassing van het uitstelbeleid al tot uitstel geleid te hebben. De commissie had van het experiment geen mededeling gedaan aan de grote rechtshulpverleners. Om die reden was er geen aanzuigende werking merkbaar. Al met al reden om te beslissen dat het experiment werd doorgetrokken tot 1 januari 2009 en dan opnieuw de balans op te maken.

De commissie is aan het eind van het jaar tot de slotsom gekomen, dat het laten vallen van het oorspronkelijke uitstelbeleid in alle opzichten een verstandige zet is geweest. Er vindt geen debat meer plaats met de cliënten over de reden van uitstelverlening; de beslistermijnen zijn niet in het geding; er is voldoende zittingsruimte om de heragendering van de uitgestelde zaken op te vangen; een extreme toename van het aantal uitstelzaken is niet te verwachten, omdat de cliënten immers hun gelijk proberen te krijgen bij de commissie, en dus niet gebaat zijn bij het langdurig uitblijven van een besluit op bezwaar. Het experiment wordt daarom vervangen door de regel dat per 1 januari 2009 op verzoek uitstel zal worden verleend. Uitzonderingen daarop vormen alleen die gevallen waarin het uitstel kennelijk bedoeld is om de zaak te traineren, en wanneer het gaat om opgelegde arbeidsverplichtingen.

bijstandsadvies in medische attesten

Uit het verslag van een hoorzitting blijkt het volgende.

De commissie merkt nog op, dat in een medisch attest ten onrechte een bijstandoordeel wordt gegeven. In de vraagstelling van de dienst aan de medisch adviseur staat: "Graag uw oordeel m.b.t. de noodzaak van vervanging van een garderobe i.v.m. gewichtsafname." In feite bevat deze vraag een bijstandsvraag aan de medisch adviseur. Hem had beter gevraagd kunnen worden of van de gebruikte psychiatrische medicatie een aanzienlijke gewichtsafname het gevolg is. De dienst had dan zelf de conclusie kunnen trekken of de garderobe vernieuwd had moeten worden en wie dat zou moeten betalen.

De medisch adviseur spreekt in zijn antwoord over "kleding in kleinere maten wat in het normale huishoudbudget zit."

(ref.: hoorzitting 7 januari 2008, GWS-nummer 4268).

In een andere zitting constateert de commissie het volgende.

"In het verleden heeft de commissie bij herhaling aangegeven dat de medische attesten geen bijstandsoordeel mogen bevatten. Niettemin stelt de gemeentearts in een attest: 'Overigens is zijn huidige matras circa 15 jaar oud en dus is het algemeen gebruikelijk dat iemand dan een nieuw matras aanschaft.'"

(ref.: hoorzitting 19 februari 2008, GWS-nummer 4452).

Ook signaleerde de commissie:

"De commissie merkt nog het volgende op. Hoewel de vraagstelling van de dienst aan de medisch adviseur met betrekking tot het medisch attest uiteindelijk blijkens de slotpassage wel juist is, wordt die vraagstelling wel voorafgegaan door een met bijstandstermen doorspekte toelichting door de consulent. Zoals de commissie in het verleden al vele malen heeft aangegeven, moet de dienst de medisch adviseur niet op het verkeerde been zetten. Prompt zet de toelichting van de dienst de medisch adviseur dan ook inderdaad op het verkeerde been. In diens attest staat bij 'Probleemstelling opdrachtgever': "Bestaat er een medische indicatie voor verlenging van bijzondere bijstand ten behoeve van fitness." Dat was niet de vraagstelling. Die luidde: "Is er in het geval van cliënt sprake van medische redenen waardoor hij niet gebruik kan maken van de algemeen gebruikelijke vormen van lichaamsbeweging? Zo ja, kunt u aangeven welke soort lichaamsbeweging en/of welke frequentie medisch noodzakelijk is?" Hoewel het attest verder in zijn algemeenheid ingaat op de medische aspecten van cliënt, staat toch weer bij 'Afwegingen': "(...) maakt dat er geen medische noodzaak bestaat tot het verlengen van de gevraagde voorziening." Dat was niet een antwoord op de vraag van de dienst en is een bijstandsoordeel. De gevraagde voorziening betreft immers bijzondere bijstand. En of de in het verleden verlengde bijzondere bijstand verlengd moet worden, is ter beoordeling aan de dienst, op grond van een puur medisch attest. Tot slot staat bij 'Gevraagde voorziening' en 'Advies: "bijzondere bijstand"; "negatief." Een bijstandsoordeel en daarom onjuist."

(ref.: hoorzitting 23 juni 2008, GWS-nummer 4694).

"De commissie merkt wederom op, dat de dienst zich in de vraagstelling tot de medisch adviseur moet beperken. De dienst moet geen vragen stellen over de vergoeding van bepaalde middelen. De vraagstelling moet inhouden, of een bepaald hulpmiddel of medicijn, of een bepaalde behandeling voor de cliënt medisch noodzakelijk is."

(ref.: hoorzitting 14 juli 2008, GWS-nummer 4010).

De commissie heeft met een omvangrijk uitgewerkte hoeveelheid teksten de dienst een handreiking geboden voor het verbeteren van de vraagstelling aan de medisch deskundigen.

uitnodigen voor hoorzitting

De rechtbank Groningen heeft een zaak behandeld waarin de gemachtigde aangaf dat de gang van zaken rond het horen niet zorgvuldig is geweest. Zij gaf namelijk aan dat de uitnodiging voor de hoorzitting haar niet bereikt had. De rechtbank vindt dat de gevolgen van het niet aangetekend verzenden van een oproepbrief voor de hoorzitting voor rekening komt van verweerder. Volgens de rechter had gemachtigde niet om een nieuwe hoorzitting hoeven verzoeken.

(ref.: rechtbank Groningen, uitspraak 15 januari 2008, AWB 07/489, procedurenummer JZ29550/3031; hoorzitting 3 april 2007, GWS 3031).

De commissie merkt hierbij op, dat wanneer gemachtigde inderdaad geen uitnodiging zou hebben ontvangen en de commissie hiervan op de hoogte had gesteld, zij zonder meer een nieuwe uitnodiging zou hebben ontvangen. De commissie is op de hoogte met de jurisprudentie op dit punt.

de status van een waarschuwing

In de praktijk krijgen vele bijstandsccliënten ergens een waarschuwing voor. De commissie stelt vast, dat de dienst - met betrekking tot een waarschuwing - in vergelijkbare gevallen niet altijd op dezelfde wijze oordeelt. Zo werd op de hoorzitting van 13 oktober 2008 een zaak behandeld waarin de dienst het bezwaar tegen een waarschuwing ongegrond achtte. Op een eerdere hoorzitting echter, gaf de dienst aan, dat het bezwaar tegen een waarschuwing niet-ontvankelijk is. De dienst gaf toen aan, dat de rechtbank in 's-Hertogenbosch bij uitspraak van 20 december 2007, nr. AWB 07/735 LJN BC 1451 heeft aangegeven, dat een waarschuwing geen wijziging in de rechtspositie van belanghebbende met zich meebrengt. De kern hiervan lijkt nu te zijn, dat de rechtbank er vanuit gaat dat er op dit moment geen wijziging in de rechtspositie plaatsvindt. De commissie is echter van mening dat een potentiële wijziging in de toekomst, nu reeds geïnitieerd wordt door het geven van een waarschuwing, zoals het met zovele besluiten op bijstandsgebied het geval is, die dan evenzeer vatbaar zijn voor bezwaar. Waarschuwing en eventuele toekomstige maatregel zijn oorzakelijk met elkaar verbonden, dus naar de mening van de commissie is er sprake van procesbelang.

(ref.: hoorzitting 15 september 2008, GWS-nummer 4700; hoorzitting 13 oktober 2008, GWS-nummer 5668).

afdoeningen binnen de termijn

In de Verordening inzake de behandeling van bezwaarschriften sociale zaken en werk 2004, is in artikel 8 lid 1 geregeld: "De commissie brengt haar advies zo mogelijk uit op een zodanig tijdstip dat het college zijn beslissing op het bezwaarschrift binnen de wettelijke termijn kan nemen." Hoewel de commissie geen rol heeft bij de vraag hoe de dienst dit verder gestalte geeft, voelt de commissie zich wel betrokken, omdat zij een van de schakels is tussen het indienen van het bezwaarschrift en het afkomen van het besluit op bezwaar. Met in gedachten de druk die op de dienst rust, doet de commissie er van haar kant alles aan om de commissieadviezen tijdig aan het college uit te brengen. Tijdens de behandeling van het jaarverslag 2004 werd vanuit de raadscommissie Werk en Inkomen geopperd dat 100% van de bezwaarschriften binnen de wettelijke termijn afgedaan zou moeten worden. Ook op andere momenten is dat wel door de raadscommissie naar voren gebracht. Voor de commissie is het vanaf de zijlijn interessant om te zien wat voor mechanismen bij het voldoen aan zo'n wettelijke eis een rol spelen. Niet zozeer om vervolgens met suggesties te komen voor het sneller afdoen van de bezwaarschriften, als wel om te zien wat van het bestuursorgaan in redelijkheid gevergd kan worden.

Zo op het eerste gezicht lijkt men te mogen verwachten, dat wanneer een bestuursorgaan de afhandeling van bezwaarschriften toebedeeld krijgt, zijn organisatie daar ook zo volledig op toegesneden is, dat het zijn taak naar behoren kan vervullen. Ofwel, dat zijn ambtelijke bezetting zodanig is, dat het 100% van de bezwaarschriften binnen de wettelijke termijn kan afdoen; dat niets dat streven in de weg hoeft te staan; en dat aan het bestuursapparaat opgelegd kan worden dat het aan die norm voldoet. Dit blijkt om meer dan één reden een eis te zijn die onmogelijk te realiseren is.

Wanneer er geen variabelen zouden zijn; de instroom steeds hetzelfde aantal bezwaarschriften zou omvatten; elk bezwaarschrift exact om het uur zou binnenkomen; en de afhandelduur een exact te bepalen aantal minuten zou vergen, zou de uitkomst goed te voorspellen zijn. Alle organisatorische middelen zouden op dat gegeven afgestemd kunnen worden.. Maar als de binnenkomsttijd en het aantal bezwaarschriften wisselend zijn, en daarbij de afhandelduur ook aan variatie onderhevig is (wat de praktijk is), dan kan dat niet meer. Er zullen dan vertragingen optreden. Men gaat vervolgens wat aan die vertragingen doen, maar naarmate daar meer energie in gestoken wordt, zal een verzadigingspunt bereikt worden. Alle inspanningen daarboven leiden alleen maar tot meer vertragingen. De wiskundige wachtrij-theorieën laten zien, dat een toename van wachttijden exponentieel is. In de stochastische beslistkunde leert de Paradox van Braess, dat bij vertraging een (ongelimiteerde) capaciteitsuitbreiding leidt tot toename van de vertraging voor alle klanten.

Het bestuursorgaan heeft geen invloed op het tempo en het aantal van de binnenkomende bezwaarschriften, ook niet op de exacte afhandelduur van elk afzonderlijk bezwaarschrift. Hierdoor kan het percenttrage van afdoeningen binnen de wettelijke termijn nooit op 100% uitkomen. Vanuit politiek gezichtspunt is het heel begrijpelijk om - ten behoeve van de burgers - te wensen dat 100% behaald wordt, en ook de dienst en de commissie zouden dat graag zien. Maar de paradoxale wiskundige realiteit leert, dat naarmate men meer middelen inzet om die laatste procenten die men niet gehaald heeft, alsnog te halen, het resultaat contraproductief is en slechts tot grotere vertraging leidt.

IX. Conclusies en aanbevelingen

aanhoudingen

Gelet op het aantal uitgebrachte adviezen (373) is de commissie van oordeel, dat het aantal aangehouden zaken niet van dien aard is dat hier conclusies aan verbonden hoeven te worden.

quorum

Het niet halen van het quorum ontstond doordat leden-gemeenteraadsleden niet de zitting waren verschenen.

motiveringen in besluiten

Nog steeds ziet de dienst zich gedwongen om in de bezwaarfase vele motiveringen van primaire besluiten te wijzigen, te vervangen of aan te vullen. De kwaliteit van deze primaire besluiten blijft aandacht vragen.

afwijkende commissieadviezen

Aantal en aard van de afwijkende commissieadviezen geven geen aanleiding tot bijzondere opmerkingen.

het verlenen van uitstel

De commissie heeft het bestaande uitstelbeleid verlaten. In principe zal op verzoek uitstel worden verleend.

bijstandsadvies in medische attesten

De medische attesten blijven een punt van zorg. Met name door een betere vraagstelling is volgens de commissie winst te boeken.

opnieuw aanvragen na bijstandsbeëindiging

De commissie adviseert de dienst om cliënt erop te attenderen, dat bij bijstandsbeëindiging na opschorting (zie ook H. VII), een nieuwe bijstandsaanvraag altijd mogelijk is; dat die opnieuw beoordeeld wordt naar de situatie op het aanvraagmoment; en dat in principe geen bijstand met terugwerkende kracht wordt verleend als met het opnieuw aanvragen gewacht wordt. Hetzelfde geldt voor aanvragen om bijstand die op grond van artikel 4:5 Awb buiten behandeling zijn gesteld.

proceskosten/schadevergoeding

In veel gevallen heeft de commissie moeten constateren, dat de dienst in de bezwaarfase niet is ingegaan op het verzoek van gemachtigde om proceskostenvergoeding en schadevergoeding.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1-a (H. III)

Bezwaarschriften naar onderwerp *					
Onderwerp	Gegronnd	Ongegronnd	Gedeeltelijk gegronnd	Niet-ontv.	totaal
arbeidsverplichtingen		4			4
bijzondere bijstand	7	91	5	2	105
langdurigheidstoeslag	9	33	1	1	44
levensonderhoud	3	53	4	5	65
maatregel	3	22	4	1	30
na beroep	2	5			7
niet tijdig beslissen				1	1
opschorting (+ eventuele intrekking)	3	12	2	3	20
overige		5	1	1	7
terugvordering	1	68	14	6	89
uitvoeringshandeling	1	2		3	6
Totaal	29	295	31	23	378

** Bezwaarschriften waarin de commissie een advies heeft uitgebracht. Een aantal zaken kan in 2007 zijn aangehouden en in 2008 zijn afgerond.*

BIJLAGE 1-b (H. III)

Bezwaarschriften naar uitslag					
	2004	2005	2006	2007	2008
gegrond	46	26	25	25	29
ongeground	386	417	424	301	295
gedeeltelijk gegrond	53	54	54	40	31
niet-ontvankelijk	89	40	26	22	23
Totaal	574	537	529	388	378

BIJLAGE 1-c (H. III)

Meest voorkomende bezwaaronderwerpen		
2008		
1	bijzondere bijstand	105
2	terugvordering	89
3	levensonderhoud	65
4	langdurigheidstoelage	44
5	maatregel	30

Meest voorkomende bezwaaronderwerpen		
2007		
1	bijzondere bijstand	128
2	terugvordering	111
3	levensonderhoud	69
4	maatregel	20
5	opschorting	20

Meest voorkomende bezwaaronderwerpen		
2006		
1	bijzondere bijstand	148
2	terugvordering	141
3	levensonderhoud	109
4	maatregel	42
5	arbeidsverplichtingen	35

Meest voorkomende bezwaaronderwerpen		
2005		
1	bijzondere bijstand	178
2	terugvordering	138
3	levensonderhoud	99
4	maatregel	39
5	arbeidsverplichtingen	26

2004		
1	afwijzing aanvraag *	89
2	inlichtingenplicht (schending)	71
3	terugvordering	70
4	bijzondere bijstand (diversen)	66
5	maatregel	26

* Daarvan hebben 37 zaken betrekking op de langdurigheidstoelage.

BIJLAGE 1-d (H. III)

Aanhoudingen		
Ad	Reden aanhouding	Dossierreferentie (hoorzitting, GWS-nummer)
1	Geluidstape aan de orde gesteld door cliënt. Dient een transcript te maken. Inhoud laten verifiëren bij consulent.	8-1-'08, GWS 4146
2	Bij vaststelling loonkostensubsidie brengt de dienst de arbeidsgehandicaptenkorting in mindering. Welke aansluiting is er met de verordening? Wordt met werkelijke kosten rekening gehouden?	14-1-'08, GWS 4102
3	Bij vaststelling loonkostensubsidie brengt de dienst de arbeidsgehandicaptenkorting in mindering. Welke aansluiting is er met de verordening? Wordt met werkelijke kosten rekening gehouden?	14-1-'08, GWS 4060
4	Cliënten beroepen zich op vertrouwensbeginsel. Consulent zou toestemming hebben gegeven voor verblijf in buitenland langer dan gebruikelijk. Territorialiteitsbeginsel. Is er een toezegging gedaan door een bevoegd ambtenaar?	14-1-'08, GWS 4065
5	Gemachtigde komt ter zitting met nieuw gegeven over kostenvergoeding hydrotherapie. De dienst de gelegenheid geven het standpunt over reiskostenvergoeding te heroverwegen.	22-1-'08, GWS 4236
6	Alleenstaande-ouderkorting werd verrekend met de uitkering. Mag dat, gelet op art. 31, lid 2, sub a WWB?	11-2-'08, GWS 4303
7	Gemachtigde vraagt aanhouding in verband met lopende mediation.	26-2-'08, GWS 4421
8	Cliënt vroeg impulsief om beëindiging uitkering. Zorgvuldigheid dienst is aan de orde. Welk beleid is er voor dit soort gevallen. Krijgt cliënt een afkoe­lingsperiode? Commissie hield de zaak intern aan.	26-2-'08, GWS 4299
9	Terugvorderingszaak pas na jaren afgerond. Wat volgt er nog over andere jaren? Hoe was het ver­mogen totstandgekomen? Zijn/waren er schulden? Commissie vindt de vertraagde afwikkeling reden om de terugvordering te matigen.	26-2-'08, GWS 4384
10	Gemachtigde overvalt commissie met medische verklaring. Attest gemeentearts inroepen.	4-3-'08, GWS 3676

11	Onduidelijk waarom en op grond van welke bron de berekening van gemiddelde schoenslijtage over 5 jaar wordt genomen.	31-3-'08, GWS 4562
12	Geen duidelijkheid over samenstelling terugvordering. Cliënten kunnen nog geen gegevens aanleveren wegens hoge kosten bankafschriften. Er loopt bewindvoering. Dienst moet een gesprek met cliënten arrangeren en dan nader rapporteren aan de commissie.	14-4-'08, GWS 4330
13	In pleitnotitie worden kosten aangevoerd die niet bij de aanvraag vermeld waren. Alsnog bepalen of er bij de draagkrachtberekening rekening mee moet worden gehouden.	20-5-'08, GWS 4509
14	Terugvordering op basis transactiesysteem in dit geval niet inzichtelijk. Dienst moet overzicht geven van uitkeringen en inkomstenverrekening vanaf begin uitkering.	23-6-'08, GWS 4661
15	Maatregel lijkt mogelijk foutief opgelegd te zijn, wanneer er namelijk geen bijstandsbetalingen meer zouden volgen. Dienst moet dit nog uitzoeken.	7-7-'08, GWS 4707
16	Cliënt had volgens dienst bij andere zorgverzekeraar - voorliggende voorziening - vergoeding eigen bijdrage kunnen krijgen. Ter zitting blijken andere feiten. Nader onderzoek nodig.	22-7-'08, GWS 5140
17	Dienst past ter hoorzitting het gegeven advies aan. Nadere rapportage nodig.	28-7-'08, GWS 4968
18	Dienst vordert terug. Cliënte beweert bepaald inkomen niet gehad te hebben. Krijgt de tijd dit te bewijzen.	11-8-'08, GWS 4806
19	Cliënt verschijnt te laat. Eén commissielid al vertrokken. Juridisch doorslaggevend is, dat ook de collegevertegenwoordiger al vertrokken was. Reden om een nieuwe hoorzitting te plannen.	19-8-'08, GWS 5587
20	Bedragen terugvordering onduidelijk. Niet te herleiden.	25-8-'08, GWS 4663
21	Onduidelijkheid over datum melding cliënt bij de dienst.	26-8-'08, GWS 5581
22	Kosten zenuwbehandeling zijn wél noodzakelijk. Commissie hield de zaak intern aan.	8-9-'08, GWS 5731
23	Dienst gelieve standpunt in te nemen over uitspraak CRvB inzake langdurigheidstoelage in relatie tot detentie.	9-9-'08, GWS 5509

24	Cliënt krijgt de gelegenheid aan te tonen wanneer WW werd aangevraagd. Daarna kan ingangsdatum uitkering bepaald worden.	15-9-'08, GWS 5788
25	Dienst gelieve aan te geven of een uitspraak van de CRvB tot een beleidswijziging zal leiden.	23-9-'08, GWS 5774
26	Dienst gelieve aan te geven hoe gewogen wordt of iemand arbeidsmarktperspectief heeft.	23-9-'08, GWS 5766
27	Dienst gelieve in het kader van de langdurigheids-toeslag aan te geven welk verschil men ziet tussen iemand die inkomsten uit arbeid en een premie heeft, en iemand die vrijwilligerswerk doet en een onkostenvergoeding heeft.	23-9-'08, GWS 5580
28	Dienst gelieve aan te geven hoe gewogen wordt of iemand arbeidsmarktperspectief heeft.	23-9-'08, GWS 5821
29	Na eerdere aanhouding heeft de dienst onvoldoende onderzoek verricht. Cliënt geeft zeer concrete informatie over een gesprek dat zou hebben plaatsgevonden. Alsnog natrekken bij de betrokken ambtenaar. Opnieuw aangehouden.	30-9-'08, GWS 5581
30	Tijdens de zitting meldt cliënt dat de wethouder al een toezegging heeft gedaan. Collegevertegenwoordiger ter zitting weet hier niets van, en zit in lastig parket, omdat hij tegengesteld adviseert. Uitgezocht moet worden of de wethouder een toezegging heeft gedaan.	21-10-'08, GWS 5936
31	Vraag niet beantwoord (zie onder 30). Zaak opnieuw aangehouden.	17-11-'08, GWS 5936
32	Langdurigheidstoeslag is afgewezen. Welk arbeidsperspectief heeft deze 57-jarige cliënte, die haar invalide man verzorgt?	17-11-'08, GWS 6417
33	Hoe ziet de dienst het niet aanvullend verzekerd zijn, in relatie tot onbetoonde besef van verantwoordelijkheid?	29-12-'08, GWS 6281
34	De dienst moet aangeven waarom het verzoek van cliënt om uitbetaling van de uitkering per cheque niet gehonoreerd is.	29-12-'08, GWS 6187
35	Maatregel te zwaar. Dienst moet mate van verwijtbaarheid en ernst van de gedraging wegen.	29-12-'08, GWS 6822

BIJLAGE 1-e (H. III)

Uitstelverleningen		
Ad	Reden uitstelverlening	Dossierreferentie (hoorzitting, GWS-nummer)
1	Experiment maart t/m mei 2008 (geen reden genoemd).	10-3-'08, GWS 4330
2	Experiment maart t/m mei 2008 (gemachtigde laat ingeschakeld).	18-3-'08, GWS 4414
3	Experiment maart t/m mei 2008 (gemachtigde zittingen elders).	31-3-'08, GWS 4338
4	Experiment maart t/m mei 2008 (gemachtigde wil nog medische stukken naleveren).	14-4-'08, GWS 4456 GWS 4457
5	Experiment maart t/m mei 2008 (cliënt ziek).	28-4-'08, GWS 4165
6	Experiment maart t/m mei 2008 (gemachtigde wil strafzaak afwachten).	6-5-'08, GWS 4593
7	Experiment juni t/m december 2008 (cliënte het land uit).	30-6-'08, GWS 4968
8	Experiment juni t/m december 2008 (gemachtigde met vakantie).	7-7-'08, GWS 4644
9	Experiment juni t/m december 2008 (gemachtigde met vakantie).	15-7-'08, GWS 4799
10	Experiment juni t/m december 2008 (gemachtigde met vakantie).	22-7-'08, GWS 4903
11	Experiment juni t/m december 2008 (moeder cliënte wordt geopereerd).	22-7-'08, GWS 5118
12	Experiment juni t/m december 2008 (vakantie).	22-7-'08, GWS 4806
13	Experiment juni t/m december 2008 (cliënte mishandeld, is herstellende; gemachtigde vraagt uitstel).	28-7-'08, GWS 4876
14	Experiment juni t/m december 2008 (cliënt moet medische ingreep ondergaan).	29-7-'08, GWS 4928
15	Experiment juni t/m december 2008 (gemachtigde met vakantie).	19-8-'08, GWS 5016
16	Experiment juni t/m december 2008 (cliënte wordt geopereerd).	1-9-'08, GWS 5580
17	Experiment juni t/m december 2008 (gemachtigde heeft meer tijd nodig in verband met ziekte cliënt en contra-expertise).	8-9-'08, GWS 3676
18	Experiment juni t/m december 2008 (reden onbekend).	8-9-'08, GWS 5573

19	Experiment juni t/m december 2008 (gemachtigde heeft meer tijd nodig in verband met ziekte cliënt en contra-expertise; zelfde cliënt als onder 17).	7-10-'08, GWS 5678
20	Experiment juni t/m december 2008 (gemachtigde verhinderd).	7-10-'08, GWS 5586
21	Experiment juni t/m december 2008 (cliënt kon geen oppas regelen).	4-11-'08, GWS 6265
22	Experiment juni t/m december 2008 (gemachtigde wil zaak graag behandeld zien in combinatie met een op handen zijnde zaak).	11-11-'08, GWS 5972
23	Experiment juni t/m december 2008 (gemachtigde met vakantie).	2-12-'08, GWS 6129
24	Experiment juni t/m december 2008 (gemachtigde met vakantie).	2-12-'08 GWS 6208
25	Experiment juni t/m december 2008 (gemachtigde houdt op maandagen juridisch spreekuur).	15-12-'08, GWS 5852
26	Experiment juni t/m december 2008 (cliënt heeft gemachtigde, maar houdt vakantie en wil zelf ook aanwezig zijn)	22-12-'08, GWS 5768

BIJLAGE 2-a (H. IV)

Afwijkende commissieadviezen				
Ad	Onderwerp	Standpunt dienst	Standpunt commissie	Dossierreferentie (hoorzitting, GWS-nummer)
1	Bijzondere bijstand, koelkast	Noodzaak vervanging niet vastgesteld. Twijfelachtige, tegenstrijdige verklaringen van cliënte.	Niettemin is noodzaak vast te stellen in het licht van de witgoedregeling.	14-1-'08, GWS 4208
2	Bijzondere bijstand, woonkostentoeslag	Bijdrage juist berekend.	De dienst betaalt niet uit, de Belastingdienst houdt de huurtoeslag in. Acute nood. Direct ingrijpen op grond van artikel 48 en 49 WWB.	21-1-'08, GWS 4243
3	Bijzondere bijstand, witgoedregeling	Noodzaak vervanging wasmachine niet meer vast te stellen.	Ten tijde aanvraag was beleid nog niet gepubliceerd. Cliënte kon niet weten van de eis.	28-1-'08, GWS 4169
4	Bijzondere bijstand, witgoedregeling	Gaat niet om vervanging. Er was allang geen wasmachine meer.	Dienst geeft zelf aan, dat beleid toekenning mogelijk maakt. Bezwaar gegrond.	11-2-'08, GWS 4416
5	Trajectplan	Activiteiten aangeboden. Bezwaar te laat, dus niet-ontvankelijk.	Cliënt overlegt stuk dat niet in dossier zat. Bezwaar wel ontvankelijk.	19-2-'08, GWS 4267
6	Bijzonder bijstand, kosten rechtsbijstand	Raadsman diende hele nota in, omdat hij van de Raad voor Rechtsbijstand geen vergoeding meer krijgt wegens quotum-overschrijding. Geen noodzaak tot kostenvergoeding.	Dienst stelt doorgaans dat noodzaak automatisch voortvloeit uit een toevoeging. Nu die er niet is, moet dienst zelfstandig onderzoek naar noodzaak doen. Is niet gebeurd. Eigen bijdrage vergoeden. Rest niet.	26-2-'08, GWS 4422
7	Bijstand, intrekking	Uitkering gestopt op uitdrukkelijk verzoek cliënt.	Verzoek in emotionele opwelling gedaan. Cliënt hiervoor een afkoelingsperiode gunnen. Schriftelijk bevestigen en laten bevestigen. Zeer zorgvuldig handelen in verband met de grote consequenties, in voorkomende gevallen ook voor de gezinsleden.	26-2-'08, GWS 4299
8	Alleenstaande-ouderkorting	Valt onder middelen.	Niet volgens artikel 31, lid 2, sub a WWB.	4-3-'08, GWS 4303

9	Ingangsdatum uitkering	Pardonregeling. Bijstand per datum melding. Niet eerder als gezin gemeld, dus geen terugwerkende kracht.	Wel eerder als gezin aangevraagd. Dienst gaf echter slechts een van beiden een besluit. Wel terugwerkende kracht.	25-3-'08, GWS 4445
10	Bijstand, intrekking	Vrijwillig ontslag genomen.	Onvoldoende onderzoek verricht (3:2 Awb). Bijzondere omstandigheden onderzoeken ten behoeve van bijzondere bijstand.	31-3-'08, GWS 4549
11	Bijstand, wijziging toeslag	Inwonende dochter dusdanig inkomen, dat zij woningdeler wordt.	Dochter in Frankrijk. Kunnen de kosten niet delen. Toeslag verhogen.	31-3-'08, GWS 4543
12	Bijstand, terugvoering	Erfenis, waarde woning per 2002 vastgesteld.	Kon volgens de rechter niet in 2002 over het vermogen beschikken. Beschikte pas in 2006 over het vermogen. Daar bij aansluiten.	8-4-'08, GWS 4338
13	Bijstand, blokkering	Uitkering geblokkeerd in verband met twijfel over domicilie.	Blokkering heeft geen rechtsgrond in de WWB. Er had een formele opschorting moeten volgen, binnen 4 weken. Gebeurde ten onrechte niet.	6-5-'08, GWS 4687
14	Bijzondere bijstand, reiskosten	Bezwaar tegen uitblijven besluit ongegrond verklaren.	Inmiddels besluit genomen, dus geen procesbelang meer. Bezwaar niet-ontvankelijk.	20-5-'08, GWS 4641
15	Arbeidsverplichtingen	Werkt niet mee.	Dienst legde gebouwenverbod op, in plaats van maatregel op te leggen wegens ernstige misdrijving. Cliënt kon niet meewerken.	23-6-'08, GWS 4708
16	Langdurigheidstoeslag	Gedetineerd geweest, periode van 60 maanden niet ononderbroken.	Gemeentelijk beleid is tegen de wet ('contra legem').	1-7-'08, GWS 4956
17	Langdurigheidstoeslag	Recht op bijstand was ooit deels niet vast te stellen. Periode van 60 maanden niet ononderbroken.	Gemeentelijk beleid is tegen de wet ('contra legem').	1-7-'08, GWS 4925
18	Bijzondere bijstand, geneesmiddel en extra kleding	Medisch attest geeft aan dat er geen medische noodzaak is. Geen meerkosten kleding.	Medisch attest c.q. vooronderzoek voldoet niet aan de Awb-eisen. Ook is niet voldoende geïndividualiseerd.	14-7-'08, GWS 4010 GWS 4163 GWS 4628

19	Schending inlichtingenplicht	Clïent reageerde niet op tweede oproep voor een gesprek. Ontkenning ontvangst oproepbrief ongehoorzaam.	Clïent reageerde al na te late kennisname van de oproep voor het eerste gesprek. Had dus geen reden verder niet meer te reageren. Aannemelijk dat oproep voor het tweede gesprek cliënt buiten zijn toedoen niet bereikte.	28-7-'08, GWS 4913
20	Vermogensvaststelling	Vermogensvaststelling handhaven. Wel heeft de dienst ten onrechte een groot bedrag aan vrijlating vastgesteld.	Clïente heeft geen materieel belang bij een besluit op haar bezwaar. Er is geen vermogen vastgesteld. Bezwaar niet-ontvankelijk wegens ontbreken procesbelang.	29-7-'08, GWS 5213
21	Maatregel	Ernstig verbaal geweld.	Gelet op niet weersproken, tegenstrijdige informatie van de kant van de dienst, maatregel matigen.	4-8-'08, GWS 4917
22	Beëindiging uitkering	Uitkering ten onrechte gestopt, waardoor cliënt moest verhuizen. Dienst deed aanbod schadevergoeding. Gemachtigde claimt bestaan van hogere, niet aangetoonde schade. Dienst trekt nu hele aanbod in.	Hogere schade inderdaad niet aangetoond. Niet fair echter van de dienst om nu het oorspronkelijke aanbod in te trekken. Vertrouwensbeginsel. Bezwaar gegrond.	12-8-'08, GWS 4918
23	Langdurigheidstoelage	Clïente kreeg arbeid in referteperiode. Dus geen langdurigheidstoelage mogelijk.	Voldoende duidelijk dat cliënte op bijstandsniveau blijft functioneren. Uitstroom zal achterwege blijven. Bezwaar gegrond.	1-9-'08, GWS 5620
24	Bijzondere bijstand, tandartskosten	Kosten niet noodzakelijk.	Kosten wel noodzakelijk. Voorliggende voorziening niet toereikend.	8-9-'08, GWS 5731
25	Langdurigheidstoelage	Komt niet in aanmerking volgens wet en beleid.	Geen arbeidsmarktperspectief, dus wel langdurigheidstoelage verstrekken.	8-9-'08, GWS 5754

26	Schending inlichtingplicht	Bezwaar tegen brief waarmee de dienst meldde dat bij de schending inlichtingplicht vanwege sociale individuele omstandigheden geen korting wordt toegepast, is niet-ontvankelijk, want de brief is geen besluit. Tevens wordt cliënt gewaarschuwd voor de toekomst.	Bezwaar is ontvankelijk, en inhoudelijk ongegrond. De waarschuwing is in strijd met art. 13 WWB. Er had een maatregel moeten volgen.	15-9-'08, GWS 4700
27	Ingangsdatum bijstand		Bezwaar tegen de waarschuwing is niet-ontvankelijk. Bezwaar tegen de ingangsdatum uitkering is ontvankelijk, en inhoudelijk ongegrond.	15-9-'08, GWS 5371 GWS 5800
28	Langdurigheidstoeslag	Komt niet in aanmerking volgens wet en beleid.	Geen arbeidsmarktperspectief, dus wel langdurigheidstoeslag verstrekken.	30-9-'08, GWS 5871
29	Schending inlichtingplicht	Uitkering ingetrokken.	Gezien artikelkeuze moet dienst in bezwaarfase de nageleverde stukken nog betrekken bij het vaststellen van het recht op uitkering.	13-10-'08, GWS 6098
30	Langdurigheidstoeslag	Gedetineerd geweest, periode van 60 maanden niet ononderbroken.	Gemeentelijk beleid is tegen de wet ('contra legem').	21-10-'08, GWS 5509
31	Arbeidsverplichtingen	Cliënte niet met geldige reden afgemeld voor gesprek.	Uitnodigingsbrief liet ruimte open voor nieuwe afspraak. Bezwaar gegrond.	28-10-'08, GWS 6248
32	Langdurigheidstoeslag	Gedetineerd geweest, periode van 60 maanden niet ononderbroken.	Gemeentelijk beleid is tegen de wet ('contra legem').	11-11-'08, GWS 5891
33	Maatregel	Verdubbelde maatregel opleggen wegens recidive.	Is juist. De maatregel is echter verdubbeld op grond van een eerdere maatregel die later werd aangepast. De verdubbeling dus baseren op de voorafgaande, herstelde maatregel.	1-12-'08, GWS 6450 GWS 6451

34	Waarschuwing	Cliënt werkt onvoldoende mee aan activiteiten die zijn kans op werk vergroten.	Uit de stukken blijkt nergens welk werk precies werd aangeboden. De opmerkingen van de arbeidsdeskundige over risico medicijngebruik voor vorkheftruckchauffeur niet voldoende gewogen.	15-12-'08, GWS 6656
35	Langdurigheidstoeslag	Gedetineerd geweest, over die periode is het recht niet vast te stellen.	Gemeentelijk beleid is tegen de wet ('contra legem').	15-12-'08, GWS 6452
36	Maatregel	Cliënt heeft zich ernstig misdragen. Uitkering korten met 20%.	Feiten rechtvaardigen niet een dergelijk zware maatregel. Dienst moet nieuwe maatregel vaststellen.	29-12-'08, GWS 6822

BIJLAGE 2-b (H. IV)

Afwijkingspercentages			
	aantal commissie-adviezen	waarvan afwijkend	percentage
2008	378	36	9,6
2007	388	28	7,2
2006	529	48	9,0
2005	537	63	11,7
2004	575	55	9,5

BIJLAGE 3 (H. VI)

Uitspraken rechtbank / Centrale Raad van Beroep *			
Nr.	Instantie	Onderwerp	Essentie uitspraak
1	Rechtbank d.d. 4-1-'08; 06/1702 + 06/1703	Intrekking en terugvordering (gezamenlijke huishouding, hoofdelijke aansprakelijkheid).	<p>Naar het oordeel van de rechtbank bevat het dossier geen gegevens op grond waarvan geconcludeerd kan worden dat eisers ook van 1 maart 2004 tot en met 30 april 2004 gezamenlijk hoofdverblijf hebben gehad.</p> <p>Op dit punt missen de bestreden besluiten een draagkrachtige motivering.</p> <p>De beroepsgrond van eiseres betreffende de hoofdelijke aansprakelijkheid slaagt gedeeltelijk.</p>
2 **	Rechtbank d.d. 15-1-'08; 07/489	Intrekking en beëindiging.	<p>De rechtbank merkt op, dat het dossier een brief bevat met dagtekening 2 maart 2007 waarbij de commissie de gemachtigde van eiser uitnodigt voor de hoorzitting van 20 maart 2007. De gemachtigde van eiser stelt deze brief niet te hebben ontvangen.</p> <p>De rechtbank overweegt, gelet op het belang van de hoorplicht, dat de mogelijkheid dat een niet-aangetekende uitnodiging de geadresseerde niet bereikt, in dit geval voor rekening en risico van verweerder dient te komen.</p> <p>Het beroep wordt gegrond verklaard. Nu uit de beoordeling van het geschil volgt dat inhoudelijk geen andere beslissing op bezwaar mogelijk is, ziet de rechtbank aanleiding de rechtsgevolgen van het bestreden besluit in stand te laten.</p>
3	Rechtbank d.d. 15-1-'08; 07/512	Afwijzing aanvraag.	<p>b De aanwezigheid van cliënt en/of gemachtigde is geboden bij een procedure elders. Zij zullen zelf een keuze moeten maken aan welke procedure zij voorrang geven."</p> <p>De rechtbank overweegt, dat de gemachtigde van eiser in deze procedure niet eerder om uitstel van het horen had gevraagd. Verder had zij voorgesteld om de hoorzitting te verschuiven naar een later tijdstip op dezelfde dag. Onder die omstandigheden acht de rechtbank het niet redelijk dat aan het verzoek tot uitstel geen gehoor is gegeven. Hierbij is ook van belang dat uit het verslag van de hoorzitting blijkt dat eiser onvoldoende begreep van de redenen voor het primaire besluit.</p> <p>Het beroep wordt gegrond verklaard. Nu uit de beoordeling van het geschil volgt dat inhoudelijk geen andere beslissing op bezwaar mogelijk is, ziet de rechtbank aanleiding de rechtsgevolgen van het bestreden besluit in stand te laten.</p>

4	Rechtbank d.d. 30-1-'08; 07/471	Termijnoverschrijding.	De rechtbank is van oordeel, dat het niet onaannemelijk is dat eisers het primaire besluit niet hebben ontvangen. Dit betekent dat verweerder ten onrechte de termijnoverschrijding van het ingediende bezwaar tegen dit besluit onverschoonbaar heeft geacht.
5	Rechtbank d.d. 22-2-'08; 07/814	Maatregel (zeer ernstige misdraging).	De rechtbank overweegt, dat het zich jegens het college zeer ernstig misdragen, moet worden opgevat als een bijzondere vorm van het niet of niet voldoende nakomen van de verplichtingen die uit de WWB voortvloeien. Een en ander betekent volgens de rechtbank dat het gedrag dat door de gemeente aan betrokkene wordt verweten, niet alleen moet kunnen worden aangemerkt als een vorm van 'zich jegens het college zeer ernstig misdragen'. Het moet er bovendien ook toe hebben geleid, dat eiser kan worden tegengeworpen dat hij hierdoor een verplichting die uit de WWB voortvloeit, niet of onvoldoende is nagekomen. In dit geval is er geen sprake van het niet nakomen van een andere verplichting (zoals bijvoorbeeld de inlichtingenplicht). De rechtbank heeft het primaire besluit herroepen.
6	Rechtbank d.d. 25-2-'08; 07/716	Maatregel (schending inlichtingenplicht).	De rechtbank stelt vast, dat in bezwaar niet alle stukken die op de zaak betrekking hebben, ter inzage zijn gelegd. Hierdoor is eiseres in de bezwaarprocedure onvoldoende in de gelegenheid geweest haar bezwaren naar voren te brengen en te onderbouwen. Doordat de stukken in het dossier ontbreken, is de rechtbank onvoldoende gebleken dat de dienst zich heeft kunnen vergewissen van de juistheid van de feiten en omstandigheden die daarin vermeld zijn. Op grond hiervan wordt het beroep gegrond verklaard. Door de dienst was naar voren gebracht dat de inlichtingenplicht in de procedure over de opgelegde maatregel niet meer aan de orde kan komen, omdat bij besluit van 12 december 2006 is vastgesteld dat eiseres haar inlichtingenplicht had geschonden en tegen dit besluit geen bezwaar is gemaakt. De rechtbank verwijst naar een uitspraak van de Centrale Raad van Beroep (18 juli 2006, LJN AY5576), waaruit blijkt dat de rechtskracht van een herzieningsbesluit uitsluitend ziet op de rechtsgevolgen die met dat besluit tot stand zijn gebracht, en niet op de daaraan ten grondslag gelegde oordelen van feitelijke en juridische aard. De schending van de inlichtingenplicht kan daarom alsnog volledig aan de orde worden gesteld.

7	Rechtbank d.d. 25-2-'08; 07/517 + 07/518	Intrekking en terugvordering.	De rechtbank stelt dat de intrekking juist is, maar dat de dienst bij het afwegen van de belangen die bij de terugvordering rechtstreeks betrokken zijn, in redelijkheid niet tot terugvordering van het hele bedrag heeft kunnen besluiten. Er dient een nieuw besluit op bezwaar te worden genomen nadat alsnog de ontbrekende gegevens met betrekking tot het inkomen zijn opgevraagd.
8	Rechtbank d.d. 12-3-'08; 07/889	Beslaglegging.	De rechtbank stelt op grond van het verweerschrift vast, dat verweerder het bestreden besluit, voor zover dat steunt op de motivering dat er geen sprake is van een besluit in de zin van de Awb, niet langer handhaaft. Daarmee is tevens gezegd dat aan dat besluit in zoverre de juridische grondslag is komen te ontvallen.
9	Rechtbank d.d. 25-3-'08; 07/422	Intrekking en terugvordering (woonsituatie).	De rechter oordeelt met betrekking tot de intrekking en terugvordering, dat de dienst SOZawe geen feitelijk onderzoek gedaan heeft naar de woonsituatie van eiseres. Het besluit is gebaseerd op verzamelde gegevens betreffende het water-, gas-, en energieverbruik. Betrokkene verklaart echter het verbruik, evenals haar pingedrag. Betrokkene heeft zich niet geheel gevestigd in [naam gemeente], wat wordt ondersteund door het feit dat haar huisarts evenals een specialist die haar behandelt, in Groningen werkzaam is. Ook kan de dienst het recht op bijstand op basis van later verkregen gegevens vaststellen. Nu de intrekking en terugvordering niet in stand kunnen blijven, werkt dit ook door op de overige besluiten. De rechtbank heeft overwogen dat de verwijzing van de gemachtigde van eiseres naar een rapport van mei 2007 van het College Bescherming Persoonsgegevens te laat in de procedure is ingebracht. Het feit dat de gemachtigde dit rapport eerst ter zitting heeft aangehaald, acht de rechtbank in strijd met de goede procesorde. De gemachtigde van verweerder heeft zich niet voldoende op de inhoud van het rapport kunnen voorbereiden. De rechtbank heeft dit rapport en hetgeen hieromtrent ter zitting is aangevoerd dan ook buiten beschouwing gelaten bij haar beoordeling van het geschil.
10	Rechtbank d.d. 26-3-'08; 07/423	Invordering.	Zie bij 9.
11	Rechtbank d.d. 26-3-'08; 07/421	Ingangsdatum.	Zie bij 9.

12	Rechtbank d.d. 31-3-'08; 07/99	Terugvordering.	De rechtbank is van oordeel, dat niet duidelijk is of er na de verrekeningen en betalingen die inmiddels hebben plaatsgevonden nog een bedrag 'open staat'. Hier moet meer duidelijkheid over worden gegeven.
13	CRvB d.d. 1-4-'08; 06/6670 + 06/6671 + 06/6672	Intrekking en terugvordering.	De dienst heeft de uitkering van cliënten ingetrokken en teruggevorderd omdat in verband met de schending van de inlichtingenplicht het recht op uitkering niet is vast te stellen. Voor wat betreft een bepaalde periode is de Raad van mening dat, ondanks de schending van de inlichtingenplicht, het recht op bijstand van cliënten wel kan worden vastgesteld. De Raad oordeelt, dat gedurende deze periode het vermogen van cliënten hoger was dan het vrij te laten vermogen dat voor hen van toepassing was. Nu er niet is gebleken van in aanmerking te nemen schulden, hadden cliënten geen recht op bijstand. De Raad ziet daarom aanleiding de rechtsgevolgen in stand te laten.
14	Rechtbank d.d. 23-4-'08; 07/299	Uitblijven van een beslissing op een aanvraag.	Betrokkene heeft bezwaar gemaakt tegen het uitblijven van een besluit op zijn aanvraag van 11 december 2006. Het bezwaar is kennelijk niet-ontvankelijk verklaard omdat van een aanvraag om een WWB-uitkering geen sprake is geweest, nu er geen intakegesprek heeft plaatsgevonden. De rechtbank stelt, dat betrokkene zich op 11 december 2006 tot het CWI heeft gewend met het doel een bijstandsuitkering aan te vragen. Het CWI heeft de aanvraag van 11 december 2006 niet in behandeling genomen en evenmin doorgezonden. Ook heeft het CWI, na de constatering dat betrokkene op 8 januari 2007 niet is verschenen, geen afspraak gemaakt voor een gesprek bij de dienst, terwijl hem evenmin de mogelijkheid is geboden een eventueel verzuim te herstellen. De rechtbank concludeert dat het CWI haar verplichting zoals neergelegd in artikel 28, lid 3 van de Wet SUWI, in samenhang met artikel 2.3, eerste lid, van het Besluit SUWI om de aanvraag binnen 8 dagen over te dragen aan de dienst, niet is nagekomen. Deze nalatigheid komt voor rekening en risico van de dienst. De rechtbank is van oordeel dat betrokkene op 11 december 2006 een aanvraag om bijstand heeft gedaan. Hierop had de dienst binnen 8 weken moeten beslissen. Nu dit niet is gebeurd, stond bezwaar open tegen het niet tijdig nemen van een besluit op de aanvraag. Er moet alsnog een besluit worden genomen.

15	Rechtbank d.d. 12-6-'08; 07/1105	Bijzondere bijstand (woonadres).	<p>Bij een brief van de dienst van 28 september 2007 is aan eiser kenbaar gemaakt dat zijn aanvraag bijzondere bijstand d.d. 23 augustus 2007 is doorgezonden aan [naam gemeente], omdat hij daar woonachtig is.</p> <p>Hoewel de rechtbank met de gemeente van oordeel is dat de doorzendbrief van 28 september 2007 op zich niet kan worden aangemerkt als een besluit in de zin van artikel 1:3, lid 1 van de Awb, houdt die doorzending tevens in het impliciete besluit van verweerder waarbij wordt geweigerd op de aanvraag van eiser een besluit te nemen als bedoeld in het derde lid van artikel 1:3 Awb.</p> <p>Dat impliciete besluit moet worden aangemerkt als een schriftelijke beslissing van een bestuursorgaan, inhoudende een publiekrechtelijke rechtshandeling, als bedoeld in artikel 1:3, lid 1 van de Awb.</p> <p>De rechtbank deelt dan ook in zoverre niet het standpunt van de gemeente dat de brief van 28 september 2007 niet kan worden aangemerkt als een besluit in de zin van de Awb. Dat besluit kan dan ook in zoverre niet in stand worden gelaten, met de bepaling dat de gemeente alsnog op de aanvraag dient te beslissen.</p>
16	Rechtbank d.d. 20-6-'08; 07/655	Wijziging uitkering.	<p>Naar het oordeel van de rechtbank is eiseres terecht aangemerkt als niet alleenwonende alleenstaande.</p> <p>Eiseres heeft eerst ter zitting aangevoerd dat haar uitkering ten onrechte met terugwerkende kracht is gewijzigd. De rechtbank is van oordeel dat het feit dat eiseres deze stelling eerst heeft opgevoerd tijdens de zitting zonder gevolgen kan blijven, nu deze stelling volledig berust op een openbare bron, te weten een uitspraak van de CRvB die ten tijde van afgifte van het primaire en het bestreden besluit van verweerder al gepubliceerd was (d.d. 18 juli 2006, LJN-nummer AY5142), waarvan ook verweerder kennis heeft kunnen nemen.</p> <p>De rechtbank is dan ook niet gebleken dat eiseres door deze handelwijze in strijd heeft gehandeld met een goede procesorde.</p>

16	vervolg		<p>Uit het bestreden besluit blijkt niet op grond van welk artikel uit de WWB verweerder is overgegaan tot wijziging van de aan eiseres toegekende uitkering met ingang van 1 maart 2007. De vraag of verweerder de uitkering van eiseres al dan niet per 1 maart 2007 heeft kunnen wijzigen, kan dan ook niet worden beantwoord. Het bestreden besluit berust daarom op een ondeugdelijke motivering en kan niet in stand blijven. Om proceseconomische redenen heeft de rechtbank onderzocht of er reden is de rechtsgevolgen van het bestreden besluit in stand te laten. Het volgende wordt overwogen. Uit het onderzoek dat namens verweerder verricht is, is gebleken dat eiseres en [naam betrokkene] al een jaar of 2 gezamenlijk voorzien in huisvesting. Eiseres heeft, door hiervan geen melding te maken, gehandeld in strijd met het bepaalde in artikel 17 WWB.</p> <p>Op grond hiervan is de rechtbank van oordeel dat verweerder de uitkering van eiseres, gelet op het bepaalde in artikel 54, derde lid, aanhef en onder a, van de WWB met ingang van 1 maart 2007 heeft kunnen wijzigen in een uitkering voor een niet alleenwonende alleenstaande, met een toeslag van 12 % van het minimumloon, omdat zij de noodzakelijke kosten van het bestaan niet geheel kan delen met een ander. De rechtbank heeft daarom de rechtsgevolgen van het vernietigde besluit in stand gelaten.</p>
17	Rechtbank d.d. 1-7-'08; 08/326	Opschorting en intrekking (weigering om deel te nemen aan een werktraject).	<p>De rechtbank overweegt, dat in artikel 9, eerste lid aanhef en onder b, WWB een specifieke verplichting is opgenomen tot het meewerken aan een arbeidsvoorziening die door verweerder is aangeboden. Indien eiser deze verplichting niet nakomt, is verweerder gehouden de bijstand ingevolge artikel 18, tweede lid van de WWB te verlagen. Verweerder mag de sancties van artikel 54 WWB niet opleggen. Verweerder had de WWB-uitkering van eiser daarom moeten verlagen in plaats van te schorsen en in te trekken. De rechtbank heeft zelf in de zaak voorzien door te bepalen dat de bijstand gedurende één maand wordt verlaagd met 50% van de bijstandsnorm.</p>

18	CRvB d.d. 15-7-'08; 07/1890	Herziening en terugvordering (brutering).	Met toepassing van de Beleidsregels en toelichting Terugvordering WWB (oud) heeft de dienst besloten tot een bruto terugvordering. Naar het oordeel van de Raad gaat dit beleid de grenzen van een redelijke beleidsbepaling te buiten, nu daarin niet de mogelijkheid is opgenomen om van brutering af te zien in – andere dan in de beleidsregels genoemde – gevallen dat de brutering van de vordering geen gevolg is van een verwijtbare gedraging van betrokkene. De Raad heeft zelf in de zaak voorzien door de brutering van de vordering ongedaan te maken. [Deze uitspraak is inmiddels achterhaald door de nieuwe beleidsregels en toelichting terugvordering WWB (in werking getreden op 1 augustus 2008).]
19	Rechtbank d.d. 6-8-'08; 07/543	Maatregel (arbeidsinschakeling).	Naar het oordeel van de rechtbank kan niet worden geconcludeerd, dat als gevolg van het afzeggen van de afspraak voor het intakegesprek de kans op werk zou zijn verspeeld. De rechtbank neemt daarbij in aanmerking dat namens de dienst aan eiseres wel is meegedeeld dat het niet alsnog verschijnen op de afspraak gevolgen voor haar uitkering zou kunnen hebben, maar niet dat daarmee dit traject voor haar zou worden beëindigd. Dit was volgens de rechtbank ook niet de intentie van de dienst, gezien het feit dat er direct een nieuwe afspraak voor een intakegesprek is geregeld. De kwalificatie van de afzegging door eiseres van het intakegesprek is daarom onjuist. De rechtbank is van oordeel dat de dienst dit ten onrechte heeft aangemerkt als een gedraging die inschakeling in arbeid belemmert. Dit betekent dat het bestreden besluit niet berust op een correcte wettelijke grondslag.
20	CRvB d.d. 21-8-'08; 07/3528	Intrekking en terugvordering (gezamenlijke huishouding, hoofdelijke aansprakelijkheid).	De Raad is van oordeel dat uit het onderzoek niet een hoofdverblijf in dezelfde woning blijkt. In een situatie waarin twee, op wezenlijke onderdelen andersluidende verklaringen aanwezig zijn (in dit geval een bekennde en een ontkennde verklaring), ligt het op de weg van de gemeente om meer onderzoek te verrichten naar concrete feiten en omstandigheden, bijvoorbeeld door middel van huisbezoek, observaties en/of buurtonderzoek. De Raad heeft de uitspraak van de rechtbank bevestigd.

21	CRvB d.d. 30-9-'08; 07/1534	Intrekking en terugvordering (huisbezoek, gezamenlijke huishouding).	<p>Naar aanleiding van een schriftelijke anonieme tip heeft er een onaangekondigd huisbezoek plaatsgevonden naar de woonsituatie van betrokkene. Deze tip vormt volgens de Raad geen redelijke grond voor het afleggen van een onaangekondigd huisbezoek. De omstandigheid dat er eerder onderzoeken hebben plaatsgevonden naar de woonsituatie van betrokkene en dat er daarna twijfel is blijven bestaan over de woonsituatie, geeft volgens de Raad geen ander oordeel.</p> <p>De Raad is met de dienst van oordeel dat er wel toestemming is verleend voor het huisbezoek, maar volgens de Raad is betrokkene er niet op gewezen dat het weigeren van deze toestemming geen directe gevolgen zal hebben voor het recht op bijstand. Hierdoor is er geen sprake van 'informed consent'. Nu er geen 'informed consent' is voor het huisbezoek, moeten de gegevens die aan het licht zijn gekomen tijdens dit huisbezoek, als onrechtmatig verkregen bewijs buiten beschouwing worden gelaten. De Raad heeft de uitspraak van de rechtbank vernietigd.</p>
22	Rechtbank d.d. 15-10-'08; 07/1015	Intrekking uitkering op eigen verzoek.	<p>De uitkering van betrokkene is beëindigd op eigen verzoek. Betrokkene geeft in beroep aan dat hij uit boosheid zijn uitkering heeft opgezegd en dat hij hieraan niet gehouden wil worden. De rechtbank toetst aan artikel 3:44 Burgerlijk Wetboek. Een rechtshandeling is vernietigbaar als die door misbruik van omstandigheden tot stand is gekomen. De rechtbank is van oordeel dat de gemeente betrokkene ervan had moeten weerhouden om op stel en sprong zijn uitkering in te trekken en dat hem een afkoelingsperiode gegund had moeten worden. De rechtbank heeft de intrekking van de uitkering vernietigd.</p>
23	CRvB d.d. 21-10-'08; 07/1902	Intrekking en terugvordering (schending inlichtingenplicht).	<p>De uitkering van betrokkene is ingetrokken omdat hij zwart zou hebben gewerkt. Er zijn verklaringen van ex-medewerkers dat cliënt heeft gewerkt en zwart is uitbetaald. Vervolgens is aan cliënt gelegenheid geboden aan te tonen wat zijn verdiensten zijn geweest.</p> <p>De CRvB stelt echter, dat het om een belastend besluit gaat en dat het daarom aan de gemeente is om aan te tonen dat cliënt daar heeft gewerkt en of het recht op uitkering al dan niet is vast te stellen. Daarin is de gemeente volgens de Raad niet geslaagd. Er zijn enkel wat ongefundeerde verklaringen. De bedrijfsleider verklaart weliswaar dat cliënt daar heeft gewerkt maar niet wordt aangegeven welke periode dat is geweest noch wat de verdiensten geweest zijn. De Raad heeft het besluit op bezwaar vernietigd en het primaire besluit herroepen.</p>

24	CRvB d.d. 21-10- '08; 07/2937 t/m 07/2945	Herziening, intrekking en terugvordering (ge- zamenlijke huishouding, hennepkwekerij).	<p>Bij twee besluiten van 10 augustus 2005 worden de uitkeringen van betrokkenen over een langere periode ingetrokken tot 1 juni 2005, wegens het verzwijgen van een gezamenlijke huishouding en de inkomsten uit hennepsteelt waardoor het recht op bijstand niet kan worden vastgesteld. Dit gedeelte wordt door de CRvB in stand gelaten.</p> <p>De Raad vernietigt de uitspraak van de rechtbank en de besluiten op bezwaar wel, voor zover het betrekking heeft op de intrekking van de bijstand vanaf 1 juli 2005. De Raad heeft overwogen dat belanghebbenden tot 21 juni 2005 een hennepkwekerij hadden, maar daarna niet meer.</p>
25	Rechtbank d.d. 23-10- '08; 07/1178	Intrekking en terugvor- dering (vermogen).	<p>De rechtbank merkt op, dat niet in geschil is dat de uiteindelijk berekende hoogte van de erfenis die eiser heeft ontvangen geen grond geeft voor het beëindigen van de bijstandsuitkering die aan eiser verstrekt is.</p> <p>Aan eiser wordt niet tegengeworpen dat hij zijn inlichtingenplicht heeft geschonden.</p> <p>De rechtbank merkt daarbij op, dat haar uit de overgelegde stukken niet anders is gebleken dan dat het College in ieder geval vanaf 1995 wist dat eiser en zijn echtgenote eigenaren waren van 2 percelen grond.</p> <p>Het College had daarom al in 1999, naar aanleiding van het beëindigen van de relatie tussen eiser en echtgenote, het vermogen van eiser, bestaande uit de waarde van de onroerende goederen die hem toebehooren, opnieuw kunnen vaststellen. Het College heeft dit om hem moverende redenen achterwege gelaten. Voorts heeft het College ook bij het heronderzoek in december 2003 om hem moverende redenen de waarde van de goederen die aan eiser toebehooren, niet bij zijn vaststelling van het vermogen van eiser betrokken. Pas toen bleek dat de vaststelling van het vermogen van eiser (uit de erfenis) naar aanleiding van het heronderzoek van december 2003 niet kon worden gehandhaafd, is het College overgegaan tot het betrekken van de waarde van stukjes grond die aan eiser toebehooren, bij zijn berekening van het vermogen van eiser.</p>

25	vervolg		<p>Het is de rechtbank uit de stukken verder gebleken, dat eiser het College in het kader van de behandeling van zijn bezwaarschrift heeft gewezen op toezeggingen die zijn gedaan door een medewerker van de dienst. Deze medewerker zou hebben toegezegd, dat in de toekomst bij de vaststelling van het vermogen van eiser de waarde van de onroerende goederen die hem toebehoren buiten schot zou blijven. Dat deze toezegging alleen betrekking zou hebben gehad op de waardevaststelling in het kader van de overgang van de ABW naar de Abw per 1 januari 1996, zoals namens het College is aangevoerd, acht de rechtbank onvoldoende aangetoond.</p> <p>De rechtbank is van oordeel dat het College, na afweging van de belangen die er rechtstreeks bij betrokken zijn, in redelijkheid niet heeft kunnen overgaan tot de intrekking met ingang van 10 december 2003. Niet gezegd kan worden dat eiser redelijkerwijs heeft moeten begrijpen dat hem met ingang van 10 december 2003 ten onrechte of tot een te hoog bedrag bijstand is verleend.</p>
26	Rechtbank d.d. 27-10-'08; 08/61	Verzoek om opleiding te mogen volgen met behoud van uitkering, studiekosten.	<p>De gemeente vindt de Mbo-opleiding die door eiseres gewenst wordt, niet de kortste weg naar werk. Het doel van een re-integratietraject is namelijk altijd uitstroom naar reguliere arbeid binnen twee jaar. De rechtbank acht dit beleid van de gemeente Groningen niet onredelijk. De rechtbank is echter van oordeel dat er gelet op alle feiten en omstandigheden indicaties zijn voor betere kansen op de arbeidsmarkt voor eiseres met een Mbo-opleiding SD. De rechtbank noemt de beheersing van de Nederlandse taal een belemmering om op de arbeidsmarkt voldoende bemiddelbaar te zijn met de opleidingen die door eiseres gevolgd en afgerond zijn. De rechtbank is daarom van oordeel dat de gemeente in dit bijzondere geval niet heeft kunnen stellen dat de Mbo-opleiding SD met onbetaalde stage voor eiseres geen noodzakelijke voorziening gericht op de arbeidsmarkt is en niet als de kortste weg naar werk kan worden beschouwd. De gemeente had daarom het verzoek van eiseres niet op de gehanteerde gronden mogen afwijzen.</p>
27	Rechtbank d.d. 31-10-'08; 07/1091	Intrekking en terugvordering (woonsituatie, inkomsten).	<p>De rechtbank is van oordeel, dat wel is aangetoond dat betrokkene over de periode 1 september 2003 tot en met 1 maart 2006 inkomsten heeft verzwegen. De rechtbank vindt dat niet is aangetoond dat betrokkene niet in Groningen heeft gewoond. De aangevoerde feiten zijn daarvoor onvoldoende.</p>
28	Rechtbank d.d. 31-10-'08; 08/12	Invordering (zie ook 27).	<p>De rechtbank heeft het invorderingsbesluit geschorst tot en met zes weken na de bekendmaking van de andermaal te nemen beslissing op bezwaar betreffende de intrekking en terugvordering.</p>

29	Rechtbank d.d. 20-11- '08; 08/96	Intrekking en terugvordering (schending inlichtingenplicht).	De rechtbank is van mening dat betrokkene zijn inlichtingenplicht heeft geschonden. De rechtbank is tevens van mening dat het recht op bijstand wél kan worden vastgesteld. Dit omdat de belastingdienst heeft besloten om betrokkene geen formulieren te zenden om aangifte voor de inkomstenbelasting te doen.
30	Rechtbank d.d. 28-11- '08; 08/470	Intrekking en terugvordering.	De rechtbank stelt vast, dat het besluit tot terugvordering op 14 december 2007 is genomen. Gezien deze datum, had eiseres nog ruim twee weken de tijd om het verschuldigde (netto-) bedrag nog in 2007 te voldoen. Van eiseres kan - gezien de korte termijn - dan in redelijkheid niet meer gevraagd worden de vordering nog in 2007 te voldoen. Dit betekent dat het bestreden besluit ter zake van de brutering van de vordering niet in stand kan blijven.
31	Rechtbank d.d. 16-12- '08; 08/606	Melding, aanvraag, besluit.	Vaststaat dat eiser zich op 4 januari 2008 overeenkomstig het bepaalde in artikel 41, lid 1 WWB via de CWI tot verweerder heeft gewend. Voor de rechtbank staat verder vast, dat eiser zich tot verweerder heeft gewend met het doel bijstand aan te vragen. Bij brief van 1 februari 2008 is aan eiser kenbaar gemaakt dat zijn "melding" om bijstand geacht wordt te zijn afgedaan en dat zijn dossier bij verweerder wordt gesloten, omdat hij de aanvraag WWB en aanvullende bewijsstukken op 30 en 31 januari 2008 niet heeft ingeleverd. De rechtbank is van oordeel dat verweerder met de brief van 1 februari zo niet rechtstreeks dan in ieder geval impliciet, heeft geweigerd de aanvraag in behandeling te nemen. Dat "impliciete" besluit moet worden aangemerkt als een schriftelijke beslissing van een bestuursorgaan, inhoudende een publiekrechtelijke rechtshandeling, als bedoeld in artikel 1:3, lid 1 van de Awb. Het rechtsgevolg van dat besluit is feitelijk, dat eiser zich in het kader van zijn aanspraak op uitkering opnieuw tot verweerder dient te wenden, die dan vervolgens het recht op bijstand overeenkomstig het eerste lid van artikel 44 WWB dient vast te stellen vanaf een later tijdstip, namelijk op basis van een latere melding van betrokkene via de CWI bij verweerder. De rechtbank deelt dan ook niet het standpunt van verweerder dat de brief van 1 februari niet kan worden aangemerkt als een besluit in de zin van de Awb. De rechtbank vernietigt het bestreden besluit met bepaling dat verweerder alsnog, mede onder toepassing van het bepaalde in artikel 4:5 Awb, op de aanvraag dient te beslissen.

32	Rechtbank d.d. 18-12- '08; 08/1002 + 08/1003	Opschorting, intrekking en terugvordering.	De rechtbank stelt vast, dat verweerder met het besluit van 17 december 2007 het recht op uitkering vanaf die datum heeft opgeschort. Verweerder heeft in het besluit niet aangegeven tot welke datum de opschorting geldt. Omdat verweerder vervolgens eerst bij besluit van 28 maart 2008 tot intrekking van bijstand is overgegaan, moet worden vastgesteld dat de opschorting langer heeft geduurd dan de maximale termijn van acht weken. De rechtbank concludeert dat verweerder op grond van artikel 54, vierde lid, WWB niet bevoegd is om tot intrekking van de WWB-uitkering over te gaan. Daarmee komt ook de bevoegdheid te vervallen om de onverschuldigd betaalde bijstand terug te vorderen.
----	--	---	--

** Uitspraken rechtbank / Centrale Raad van Beroep in 2008, naar aanleiding van commissiezaken uit 2008 of eerder. De tabel geeft de stand weer per 3 februari 2009. Het gaat om die gevallen waarin de cliënt van de rechtbank of de Centrale Raad van Beroep gelijk heeft gekregen.*

*** De commissie merkt ten aanzien van deze zaak op, dat wanneer cliënt had laten weten dat de uitnodiging hem niet bereikt had, de commissie hem zonder meer voor een nieuwe hoorzitting zou hebben uitgenodigd.*

BIJLAGE 4 (H. VII)

Beleidsvragen (thema)	
2008	1) handelwijze wijkteams bij emotioneel verzoek cliënt tot stoppen bijstand
	2) beleid Generaal Pardon-gevallen ten aanzien van bijstand met terugwerkende kracht
2007	1) welke toepassing van beleid leidt tot afzien van terugvordering
	2) onduidelijke beleidsverschillen bijzondere bijstand bij voorliggende voorziening
	3) voorlichting over mogelijkheid tot opnieuw aanvragen na beëindiging bijstand
2006	1) categoriale uitsluiting van ondersteuning ex art. 10 WWB aan cliënten zonder arbeidsverplichtingen
	2) publiekelijke toegang tot het Handboek Schulinc
	3) gelijkstellen aanvraagdatum aan aanvraagdatum aanvullende bijstand
	4) standaard voorlichting over mogelijkheid nieuwe aanvraag na opschorting
2005	1) beleidsvrijheid college in relatie tot artikel 12 Wwb
	2) implementatie Marge is Regel binnen de dienst
	3) hoogte maatregel afstemmen op benadelingsbedrag
	4) onvoldoende kwaliteit medische adviezen
	5) negatieve optie in intrekingsbrieven bezwaarschriften
	6) invoeren ontvangstbevestigingen
	7) aanmerken verf en behang als duurzame gebruiksgoederen lijkt <i>contra legem</i>
	8) beoordeling bijzondere bijstand voor medische kosten
2004	1) status van Marge is Regel
	2) beleidsinstructies dienst m.b.t. terugvorderen-nieuwe-stijl
	3) beleid rond afzien opschorten uitkering ten gunste van beëindigen

commissie

BIJLAGE

6i

bezwaarschriften

Sociale Zaken en Werk

Jaarverslag
2010

**Commissie voor bezwaarschriften
sociale zaken en werk**

Secretariaat:
Dienst Sociale Zaken en Werk
Afdeling Rechtshandhaving
Postbus 1125
9701 BC GRONINGEN

Telefoon: (050) 367 54 48
Fax: (050) 367 52 67

Aan het college van Burgemeester en wethouders
van de gemeente Groningen
Postbus 20001
9700 PB GRONINGEN

Groningen,

Geacht college,

Hierbij bied ik u met genoegen - via de dienst - het jaarverslag 2010 aan.

De dienst heeft - ondanks herhaalde verzoeken van onze kant - het jaarverslag 2008 nog steeds niet aan u doorgezonden. Dit verslag was kort na afloop van 2008 reeds aangeleverd bij de dienst. De commissie biedt u het jaarverslag hierbij nogmaals aan, wederom via de dienst.

Namens de Commissie
De voorzitter

mr. drs. J.H.G.H. Ananias MSc.

Commissie bezwaarschriften

Sociale Zaken en Werk

jaarverslag 2010

Groningen, februari 2011

Inhoudsopgave

I.	Inleiding	3
II.	Samenstelling commissie.....	4
III.	Commissievergaderingen.....	5
	hoorzittingen	5
	behandelde zaken.....	5
	uitgestelde zaken.....	5
	aanhoudingen.....	5
	quorum.....	5
	uitgebrachte adviezen	5
	bezwaaronderwerpen.....	5
	klachten	6
	voorzittersoverleg.....	6
	plenair overleg.....	6
IV.	Afwijkende commissieadviezen	7
V.	Afwijkende collegebeslissingen (contrairzaken).....	8
VI.	Beleidsvragen	10
VII.	Conclusies	12
	jaarverslagen 2008 en 2009.....	12
	motiveringen in besluiten.....	12
	afwijkende commissieadviezen.....	13
	hersteltermijn.....	14
	aanhoudingen.....	14
	uitstel	14
	bijstandsadvies in medische attesten	14
	verordening.....	14
VIII.	Aanbevelingen	16
	jaarverslagen	16
	motiveringen in besluiten.....	16
	hersteltermijn.....	16
	verordening.....	16

Bijlagen

(H. III)	Bijlage	1-a bezwaarschriften naar onderwerp.....	17
	Bijlage	1-b bezwaarschriften naar uitslag	18
	Bijlage	1-c meest voorkomende bezwaaronderwerpen	19
	Bijlage	1-d aanhoudingen	20
	Bijlage	1-e uitstel.....	22
(H. IV)	Bijlage	2-a afwijkende commissieadviezen	24
	Bijlage	2-b afwijkingpercentages.....	29
(H. VI)	Bijlage	3 beleidsvragen (thema).....	30

I. Inleiding

Een van de belangrijke pijlers waarop ons rechtsstelsel gebaseerd is, is de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Zoals bij u bekend is, toetst de commissie de bestreden besluiten aan de Awb, de WWB en het gemeentelijke beleid.

Het hoofddoel van de Awb is drieledig:

- het bevorderen van eenheid binnen de bestuurlijke wetgeving
- het vastleggen van jurisprudentie in wetgeving
- het regelen van wat elders niet in afzonderlijke wetten geregeld kan worden.

De Awb is altijd in beweging. De Wet rechtstreeks beroep (1 september 2004), de 4e tranche Awb (1 juli 2009), de Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen (1 oktober 2009), de Wet bestuurlijke lus Awb (1 januari 2010), en de recentelijke Wet elektronisch verkeer met de bestuursrechter (22 april 2010), zijn stuk voor stuk elementen die daarop duiden.

Bij de behandeling van de Wet rechtstreeks beroep, werd in het verleden al gesteld: "Verder geldt dat op terreinen waar het bestuur over meer beleidsvrijheid beschikt (...) de bezwaarschriftprocedure (...) een belangrijke bijdrage kan leveren aan het voorkomen van onnodige juridisering van de verhouding tussen bestuur en burger. Vereist is dan wel dat de behandeling van bezwaarschriften niet te zeer wordt verengd tot een toetsing van de rechtmatigheid van het primaire besluit en meer in het teken komt te staan van het door overleg en bemiddeling zoeken naar bestuurlijke oplossingen voor gerezen verschillen van inzicht. In het rapport "Bestuur in geding" van de werkgroep inzake terugdringing van de juridisering in het openbaar bestuur (werkgroep-Van Kemenade) is met name op dit aspect gewezen. Het kabinet was mét de werkgroep-Van Kemenade van mening dat dit conflictoplossend vermogen van de bezwaarschriftprocedure nog beter zou kunnen worden benut door bestuursorganen." (Memorie van Toelichting, Kamerstukken II, 1994-1995, 24236).

Uit de toelichtingen bij de komende 5e tranche blijkt, dat deze visie nog niets aan kracht heeft verloren. Daarin wordt nogmaals het belang van de bezwaarschriftenprocedure onderstreept. Het horen van een belanghebbende blijft bij de wetgever 'in the picture'.

Namens de commissie,
de voorzitter.

II. Samenstelling commissie

De commissie was in 2010 als volgt samengesteld.

Dhr. mr. drs. J.H.G.H. Ananias MSc. PMP	voorzitter
Dhr. mr. F.P. Dillingh	plaatsvervangend voorzitter
Dhr. C.P. Gras	plaatsvervangend voorzitter
Dhr. H.L. van Scheepen	plaatsvervangend voorzitter
Mevr. mr. C.E. Bloemhoff ML	lid, gemeenteraadslid PvdA (per 28 april 2010)
Dhr. M.T. Gijsbertsen BA	lid, gemeenteraadslid Groen Links (tot 4 maart 2010)
Dhr. J.M. van Keulen	lid, gemeenteraadslid VVD (tot 4 maart 2010)
Mevr. mr. P.T.M. van der Lelie	lid
Mevr. A.B.M. Schlebusch	lid, gemeenteraadslid SP (tot 4 maart 2010)
Mevr. drs. R.F. Slors	lid, gemeenteraadslid PvdA (tot 4 maart 2010)
Dhr. mr. G.H. de Boer	lid
Dhr. mr. M.J. Dollenkamp	lid
Dhr. mr. M. Engels	lid (tot 1 maart 2010)
Dhr. I.W. de Haan	lid
Mevr. R.J.A.M. Krüders	lid, gemeenteraadslid Student en Stad (per 28 april 2010)
Mevr. mr. drs. A.M.J. Riemersma	lid, gemeenteraadslid Stadspartij (per 28 april 2010)
Dhr. mr. A.C.L. Rutte	lid, gemeenteraadslid VVD (per 28 april 2010)
Dhr. L.J.W. Schuurman	lid

De commissie wordt ondersteund door het Secretariaat, dat als volgt is samengesteld.

Dhr. R.C.F.J.M. Muschter	secretaris
Mevr. drs. D.E. van Duin	plaatsvervangend secretaris
Dhr. J.H. Grobбен	plaatsvervangend secretaris
Mevr. A. Elzen-van Melzen	administratief medewerkster

III. Commissievergaderingen

hoorzittingen

In 2010 heeft de commissie in wisselende samenstelling bijna wekelijks twee keer vergaderd. In totaal werden 77 hoorzittingen gehouden.

behandelde zaken

Ter hoorzitting zijn door cliënten 2 bezwaren ingetrokken. Vier zaken werden op of voor de hoorzitting door de dienst teruggetrokken. Afhankelijk van intern beraad op de dienst (eventueel met de cliënt) kan een dergelijke zaak later weer aan de commissie zijn voorgelegd. Gemiddeld werd per zitting in 5,5 zaken een advies uitgebracht.

uitgestelde zaken

In 22 gevallen werd uitstel van behandeling van het bezwaar verleend.

In 1 zaak werd uitstel geweigerd. De zittingsdatum was juist op grond van voorkeurdata van gemachtigde totstandgekomen. Toch wilde zij later uitstel.
(ref.: hoorzitting 5 juli 2010, dossiernr. 14107)

(zie Bijlage 1-e)

aanhoudingen

In 2010 zijn 23 zaken aangehouden. In 2009 waren het er 22. In 1 geval heeft de cliënt het bezwaar tegen het besluit ingetrokken nadat de zaak ter hoorzitting was aangehouden.

(zie Bijlage 1-d)

quorum

Op elke hoorzitting was er quorum.

uitgebrachte adviezen

De commissie heeft in 2010, mede na heragendering van uitgestelde en/of aangehouden zaken, 424 adviezen uitgebracht.

(zie Bijlagen 1-a en 1-b)

bezwaaronderwerpen

Over de afgelopen 5 jaar is een overzicht opgenomen naar de meest voorkomende bezwaaronderwerpen.

(zie Bijlage 1-c)

klachten

1)

Een cliënt diende een klacht in tegen de commissievoorzitter en de secretaris. De klacht omvatte vele aspecten: oogcontact met de collegevertegenwoordiger zou niet mogelijk zijn geweest; de folder over de verdeling van de aanwezigen over de hoorzaal klopte niet; er zijn heimgelike redenen voor tal van handelingen van de commissie; de voorzitter was bevooroordeeld; de notulen verwoordden niet dat cliënt gezegd heeft dat hij een redelijk man is; de notulen schieten regelmatig tekort; de secretaris maakt selectieve notulen in het voordeel van de gemeente; de bewoordingen van de sprekers staan cursief in de notulen en suggereren ten onrechte een letterlijk citaat; de argumenten van bezwaarde worden niet gewogen; er is sprake van bruto machtsmisbruik, de commissie handelt uit eigenbelang; er moet een nieuwe zitting plaatsvinden; de voorzitter moet gewraakt worden voor alle toekomstige zittingen met cliënt.

Cliënt werd tijdens een aparte zitting gehoord. Hij kreeg de gelegenheid om zijn zaak uitputtend aan de orde te stellen. De commissie verklaarde de klacht ongegrond. Nadat cliënt het besluit had ontvangen, heeft hij de commissie wederom met stukken benaderd. De commissie heeft cliënt erop gewezen dat beroep tegen het besluit niet mogelijk is.

Bij het behandeling van de klacht in eerste instantie overschreed de commissie de beslistermijn. (ref.: hoorzitting 25 januari 2010, dossiernummer 12730)

2)

Een cliënte diende rechtstreeks bij de gemeentelijke Ombudsman een klacht in, gericht tegen de dienst. Daarin werd de commissie ook genoemd. De commissie ontving de klacht vervolgens via de klachtenfunctionaris van de dienst. De onderdelen die op de commissie betrekking hadden, waren: a) de indieningstermijn van stukken; b) de onafhankelijkheid van de commissie; c) de openbaarheid van de hoorzitting; d) het toevoegen van stukken aan het bezwaardossier. De commissie heeft aan de klachtenfunctionaris gemeld, dat de aspecten a) en d) thuishoren bij de rechtbank in een beroepsfase. De aspecten b) en c) horen thuis bij het college. De commissie hoefde zich dus inhoudelijk niet uit te spreken over de klacht.

(ref.: hoorzitting 2 februari 2010, dossiernummer 13407)

--

opm.: Klachten die ingediend zijn bij het bestuursorgaan (= de commissie), moeten jaarlijks worden gepubliceerd op grond van artikel 9:12a van de Algemene wet bestuursrecht. Omdat de dienst het jaarverslag 2008 niet naar het college heeft doorgezonden, heeft de commissie niet aan zijn wettelijke verplichting over 2008 kunnen voldoen.

voorzittersoverleg

Dit jaar heeft geen voorzittersoverleg plaatsgevonden.

plenair overleg

Dit jaar heeft ook geen plenair overleg plaatsgevonden.

IV. Afwijkende commissieadviezen

In de verslagperiode is in 34 gevallen (= 8,0 %) afgeweken van het preadvies dat door de dienst is uitgebracht. Een lichte stijging vergeleken met 2009, toen in 6,7 % van de gegeven adviezen afwijkend werd geadviseerd.

In een bepaalde zaak heeft de dienst de commissie geadviseerd het bezwaar tegen een maatregel gegrond te verklaren. De commissie zette de ongebruikelijke stap om dit advies niet te volgen.

De commissie adviseerde het college, het bezwaar ongegrond te verklaren en de maatregel te handhaven.

(ref.: hoorzitting 9 november 2011, dossiernrs. 14853 + 14871).

(zie Bijlage 2-a)

Over de afgelopen 5 jaar is een overzicht opgenomen naar het aantal afwijkende commissieadviezen in procenten.

(zie Bijlage 2-b)

V. Afwijkende collegebeslissingen (contrairzaken)

Contrair gaan, betekent dat het college het advies van de commissie niet overneemt. Het betreft de zaken waarover de commissie in 2010 advies heeft uitgebracht.

1) advies commissie

Het betrof schending van de inlichtingenplicht. De dienst trok de uitkering in en vorderde bijstand terug. De commissie vond dat de dienst terecht rekening hield met verjaring. De commissie vond het echter niet terecht, dat de dienst terugging naar de datum 1 juli 1997. Een eerder onderzoek was niet doorgezet. Bij het terugvorderen moest volgens de commissie worden aangesloten bij de tipdatum, te weten 13 april 1999. De commissie adviseerde de bezwaren gedeeltelijk gegrond te verklaren, en aan gemachtigde de kosten van rechtsbijstand te vergoeden.

besluit college

Het college verklaarde de bezwaren ongegrond. De reden was, dat een eerder onderzoek niet was doorgezet omdat cliënten beiden al langere tijd geen bijstand meer ontvingen. Volgens het college haalde de commissie bovendien de zes maanden jurisprudentie en de verjaring door elkaar. Van het oplopen van de terugvordering door niet-handelen door de dienst, was namelijk geen sprake. Op het moment dat de tip binnenkwam, liep er immers geen bijstand meer. Kort gezegd: het niet opvolgen van een anonieme tip kan er onder de gegeven omstandigheden niet toe leiden, dat de schending van de inlichtingenplicht zonder gevolgen blijft voor de belanghebbenden.

(ref.: hoorzitting 1 juni 2010, dossiernrs. 13642 + 13640).

2) advies commissie

Het betrof schending van de inlichtingenplicht. De dienst wees de bijstandsaanvraag van cliënt af, omdat cliënt gegevens niet verstrekke. Tevens stelt de dienst, dat geen huisbezoek heeft kunnen plaatsvinden nu cliënt agressief gedrag heeft betoond. De dienst ziet dit, voor de gevolgen daarvan, als iets wat kan worden gelijkgesteld met het weigeren om mee te werken aan een huisbezoek.

De dienst heeft vervolgens echter vastgesteld, dat cliënt geen recht heeft op bijstand. Met die conclusie was de commissie het niet eens. Het feit dat er sprake is van schending van de inlichtingenplicht, leidt niet automatisch tot de conclusie dat er geen recht is op bijstand. De dienst zou hooguit mogen vaststellen dat op dit moment nog niet kan worden vastgesteld óf er recht is op bijstand, en voor hoeveel. Aan die constatering had de gevolgtrekking moeten worden verbonden dat aan cliënt een termijn wordt gegeven waarbinnen hij alsnog de informatie kan verstrekken die de dienst nodig heeft voor de beantwoording van de vraag of recht op bijstand bestaat.

De commissie was het volledig met de dienst eens, dat het gedrag van cliënt onacceptabel is. Maar dat het agressieve gedrag van cliënt gelijkgesteld kan worden met het weigeren van een huisbezoek, is volgens de commissie onjuist. In de eerste plaats omdat de Maatregelenverordening mogelijkheden biedt om agressie doeltreffend te beantwoorden. In de tweede plaats omdat het technisch onjuist is. De dienst heeft immers niet aan cliënt voorgelegd dat men huisbezoek wilde houden. Dus kan cliënt ook niets geweigerd hebben. Ook heeft de dienst niet tegen cliënt kunnen zeggen wat de gevolgen voor hem zijn als hij aan zo'n huisbezoek niet wil meewerken.

De commissie stelde vast, dat - voor zover het gedrag van cliënt gelijkgesteld zou kunnen worden met het weigeren van een huisbezoek - de dienst met betrekking tot het voorgenomen huisbezoek niet heeft voldaan aan de eis van een 'informed consent'. Er was strijd met de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep van 11 april 2007, LJN BA2410. Cliënt was niet gewaarschuwd voor de ernstige gevolgen van zijn gedrag. Dus ook wanneer de visie van de dienst zou worden gevolgd, kon het bestreden besluit niet in stand blijven.

Het besluit was volgens de commissie onrechtmatig. Daarom moest het bezwaar gegrond worden verklaard. De dienst moest het onderzoek voortzetten naar de stand van zaken waarin het zich bevond. Cliënt diende te worden opgeroepen en hem moest een duidelijke termijn worden gegeven waarbinnen hij alsnog de informatie kan aanleveren die de dienst nodig acht voor de beoordeling van zijn aanvraag. Daarbij moest hij erop worden gewezen, aan welke regels hij zich moet houden en wat de gevolgen kunnen zijn wanneer hij die regels schendt. Als het onderzoek door zijn gedrag niet naar behoren voltooid kan worden, heeft dat gevolgen voor hem. Bijvoorbeeld dat het recht op uitkering niet kan worden vastgesteld en/of dat zijn aanvraag geweigerd wordt. Ook merkte de commissie op, dat het gedrag van cliënt niet zonder verdere gevolgen hoeft te blijven door toepassing van de maatregelverordening. Cliënt moest er dus ook duidelijk op worden gewezen dat de voortzetting van het onderzoek niet betekent dat zijn eerdere gedrag geen gevolgen zal hebben. De commissie adviseerde het bezwaar gegrond te verklaren, en aan gemachtigde de kosten van rechtsbijstand te vergoeden.

besluit college

Het college verklaarde de bezwaren ongegrond. De reden was, dat cliënt bepaalde informatie niet had verschaft. Daardoor was het recht op uitkering niet vast te stellen. Bovendien stelde het college dat de voorzieningenrechter al had vastgesteld dat er sprake was van schending van de inlichtingenplicht en dat het recht op bijstand niet kon worden vastgesteld.

Verder vond het college, dat het agressieve gedrag van cliënt voor wat betreft de gevolgen gelijkgesteld moet worden met een weigering van het huisbezoek.

Voorts stelde het college dat het niet uitmaakte of er sprake was van een 'informed consent', omdat er een redelijke grond voor het huisbezoek was en een weigering zou leiden tot een afwijzing van de aanvraag,

(ref.: hoorzitting 28 juni 2010, dossiernrs. 13990).

VI. Beleidsvragen

De commissie heeft tijdens de zittingen een aantal beleidsvragen gesteld die meegegeven zijn aan de collegevertegenwoordiger. Het gaat om vragen die nader onderzoek vergden, en niet meteen op de hoorzitting beantwoord konden worden. Hieronder volgen de vragen van de commissie en de antwoorden van de dienst.

(zie Bijlage 3)

vraag 1

De commissie stelt vast, dat de dienst soms uitkeringen laat doorlopen die waarschijnlijk met een eenvoudige computerprogrammering tijdig gestopt hadden kunnen worden. Vandaag is de commissie geconfronteerd met een terugvordering op een cliënt die 65 jaar was geworden. Is het mogelijk om een stopdatum gekoppeld aan de geboortedatum in het computersysteem in te voeren? Hetzelfde geldt voor inwonende kinderen, ten aanzien van het bereiken van de leeftijd van 18 jaar. Dat voorkomt onnodige terugvorderingen en bezwaarschriften. De commissie realiseert zich daarbij wel, dat de cliënten een eigen inlichtingenplicht hebben.
(ref.: hoorzitting 26 januari 2010, dossiernummer 13218, volgnummer 1/10).

antwoord 1

Naar aanleiding van deze vraag is contact opgenomen met Uitvoeringsbeleid en enkele kwaliteitsconsulenten. Hieruit is het volgende naar voren gekomen:
De dienst werkt al jaren met een signaleringssysteem voor diverse situaties. Zo wordt er maandelijks lijstwerk aan de wijkteams verstrekt met de gegevens van eenoudergezinnen waarvan het jongste kind in de volgende maand 18 jaar wordt. Incidenteel komt voor dat door de medewerker van het wijkteam niet tijdig wordt gereageerd op een signaal. De uitkeringen van 65+ers worden sinds 1 januari 2010 automatisch beëindigd vanwege de overname van de cliënt door de Sociale Verzekeringsbank. De SVB zoekt verder uit of de cliënt recht heeft op aanvullende bijstand.

vraag 2

De commissie heeft vastgesteld, dat door het hanteren van de bijstandsnorm als inkomensgrens voor de langdurigheidstoelage er groepen zijn die daardoor niet meer in aanmerking komen voor de langdurigheidstoelage. Zo is bijvoorbeeld gebleken, dat alleenstaanden met een minimum WAO/WIA-uitkering in 2009 nog wel in aanmerking kwamen voor de langdurigheidstoelage, maar in 2010 niet meer. Dit omdat de WIA/WAO-uitkering door afrondingsverschillen en eventuele fiscale aspecten een fractie meer verhoogd is dan de bijstandsnorm.
De commissie wil graag weten, of dit (onbedoelde) neveneffect het college aanleiding geeft om de verordening met terugwerkende kracht aan te passen.
(ref.: hoorzitting 3 mei 2010, dossiernummer 13987, volgnummer 2/10).

antwoord 2

In de praktijk wordt rekening gehouden met marginale overschrijdingen. Daarom nemen wij aan dat (als gevolg van indexeringen in de WIA/WAO) in de casus sprake was van meer dan een marginale overschrijding van de relevante bijstandsnorm en dat er dus niet alleen sprake was van afrondingsverschillen. Het is niet onze bedoeling mensen te benadelen die in het verleden wel in aanmerking kwamen voor de toeslag. Deze casus vormt echter geen aanleiding om de verordening met terugwerkende kracht aan te passen.

vraag 3

De langdurigheidstoelage-regeling is altijd erg omstreden geweest. De regeling is aangepast per 1 januari 2009, in die zin dat ook mensen met inkomsten uit een bijbaan ervoor in aanmerking kunnen komen. In het voorliggende geval heeft cliënt, van wie je mag aannemen dat hij een grote afstand tot de arbeidsmarkt heeft, slechts een zeer gering bedrag bijverdiend gedurende drie dagen. Daarmee heeft hij zijn recht verspeeld op de langdurigheidstoelage, groot € 348,00. Dit is ongekend hard, en deze conclusie geeft tevens aan dat een hardheidsclausule in de regeling erg wordt gemist. De commissie wil dit onder de aandacht brengen van het college voor een reactie.

(ref.: hoorzitting 22 juni 2010, dossiernummer 14354)

In verband hiermee, wijst de commissie op een recente gerechtelijke uitspraak. Daarin wordt aangegeven, dat het niet de bedoeling is dat iemand die voorheen in aanmerking kwam voor de langdurigheidstoelage, er onder de nieuwe (lokale) regeling van wordt uitgesloten. Het ging in deze zaak om iemand die een inkomen had dat marginaal hoger lag dan de bijstandsnorm. De bewuste persoon had geen uitzicht op inkomensverbetering, en werd door de nieuwe regeling onevenredig getroffen. De rechtbank voorzag zelf in de zaak, door de betrokkene een langdurigheidstoelage toe te kennen. Ook dit brengt de commissie onder de aandacht van het college voor een reactie.

(ref.: Rechtbank Arnhem, uitspraak d.d. 8 juni 2010, Zaaknummer: AWB 09/2232, LJN: BM7166) (beleidsvraag volgnummer 3/10)

antwoord 3

In het verleden werd het door klanten als onrechtvaardig ervaren dat zij geen recht hadden op langdurigheidstoelage als zij in de referentieperiode meer dan 340 euro per jaar verdiend hadden. Dit bedrag werd namelijk wel gekort op de uitkering. Wij hebben de regeling op dit punt aangepast, zodat het niet meer uitmaakt hoe iemand aan die 100% van het sociaal minimum komt. Wij zijn ons er van bewust dat de regeling nog enkele verbeteringen behoeft. Of het door u aangehaalde voorbeeld er een is van ongekende hardheid, laten wij daarbij in het midden. In 2011 gaan we aan de slag met het gemeentelijk armoedebeleid. Daarin zullen we de langdurigheidstoelage meenemen en besteden daarbij ook aandacht aan deze kwestie.

VII. Conclusies

jaarverslagen 2008 en 2009

De secretaris heeft het jaarverslag van 2009 zeer tijdig aangeleverd bij de dienst. De dienst heeft het verslag echter pas na zeer lange tijd doorgeleid naar het college. Dat is zorgelijk.

Onacceptabel is het echter, dat de dienst eind december 2010 nog steeds het jaarverslag 2008 niet aan het college had aangeboden. Ook dit verslag had de secretaris al kort na de afsluiting van het jaar bij de dienst aangeleverd. Talloze malen heeft de commissie er vervolgens bij de dienst op aangedrongen dat het verslag naar het college zou worden doorgezonden: vergeefs.

Met het huidige jaarverslag 2010 biedt de commissie daarom nogmaals via de secretaris het jaarverslag 2008 bij de dienst aan, voor spoedige doorzending naar het college.

motiveringen in besluiten

Ook nu weer constateert de commissie gebreken in tal van besluiten. De artikelen 3:46 en 3:47 Awb gaan over het motiveren. Signaleerde de commissie via de notulen in 2009 74 keer dat de artikelen 3:46 en 3:47 Awb waren geschonden, in 2010 was dat 121 keer. En dan houdt de commissie echt nog niet elke omissie bij. De kwaliteit van de besluiten blijft een aanhoudend punt van zorg.

Degenen die een besluit opstellen, zouden verplicht langs een rij checkpoints moeten gaan voordat zij het besluit kunnen versturen (zie hierna). Het zou bijna inherent onmogelijk moeten worden om onvolledige besluiten aan te maken. Automatisering moet hierbij toch uitkomst kunnen bieden.

het oogmerk van het besluit

- iets af te dwingen (mee te werken aan een traject, stukken in te dienen, etc.)
- iets toe te kennen (reguliere of bijzondere bijstand, kennismakingsperiode, Bbz-uitkering)
- iets te herzien (lopend besluit, welk)
- iets te stoppen (uitkering intrekken, beëindigen)

de reden van het besluit

- cliënt meldde iets (werk gevonden, verhuisd, niet meer in Groningen)
- signaal belastingdienst ontvangen (inkomsten/vermogen verzwegen)
- fraudeafdeling onderzoek geweest (samenwoning, werk)
- anoniem signaal (idem)
- vervolg op eerder besluit (intrekking, beëindiging na opschorting)

de basis onder het besluit

- wet (de toepasselijke artikelen)
- beleid (idem)

de adressering

- cliënt (alleenstaand of samenwonend? vermijd irritatiewekkende termen als 'aan u en/of uw partner')

de gevolgen voor de cliënt

- wat als de cliënt niet meewerkt/reageert? (uitkering wordt gestopt, maatregel volgt)

de bezwaren van cliënt

- bezwaarclausule (waar bezwaar maken, binnen welke termijn, bij wie, wat over te leggen)

Elk van toepassing zijnd element zou in het besluit moeten worden benoemd en onderbouwd. Anders gezegd, de checklijst zou er zo moeten uitzien, dat

- 1) altijd een volledige motivering in het besluit wordt opgenomen;
- 2) de motivering gebaseerd is op met name genoemde wetgeving en beleid;
- 3) het besluit niet kan worden verzonden als een van de elementaire toetsen niet gelegd is.

afwijkende commissieadviezen

Over de afwijkende commissieadviezen (34, ten opzichte van 29 in 2009) kan het volgende worden opgemerkt. In 2010 zijn minder bezwaarschriften behandeld door de commissie, zodat er zowel in absolute, als in relatieve zin een stijging is van het aantal afwijkingen. Aan deze stijging hoeven niettemin geen zware conclusies verbonden te worden.

Bij de commissie wordt een zaak door 3 personen getoetst, wat de kans vergroot dat over bepaalde feiten en/of omstandigheden anders wordt geoordeeld.

In 7 gevallen was de commissie een andere mening toegedaan over de ontvankelijkheid van het bezwaar. Hoewel dit op het totaal aantal bezwaarschriften een minimale afwijking is, wil de commissie hier toch aandacht voor vragen. De vraag of een bezwaarschrift al dan niet ontvankelijk is, is immers een vraag van openbare orde. Een juist oordeel over de ontvankelijkheid is dus van belang voor een snelle en doelmatige afhandeling van een bezwaarschrift.

In 5 van de gevallen heeft de commissie anders geoordeeld over een maatregel die was opgelegd. In deze gevallen is er sprake van een andere weging van de individuele omstandigheden van de cliënt. De commissie wil hier dan ook geen conclusies aan verbinden. Temeer daar de commissie (zoals hierboven al gezegd is), in tegenstelling tot de dienst, de bezwaarschriften met 3 personen toetst, wat de kans vergroot dat een andere weging plaats vindt (drie zien meer dan één).

Voor wat betreft de afwijkingen op het gebied van de bijzondere bijstand (10 zaken), is er eveneens sprake van een andere weging van de individuele omstandigheden

Tot slot is in 9 gevallen afgeweken van het dienstadvies in zaken die te maken hebben met de schending van de inlichtingenplicht. Opvallend was, dat in deze zaken de commissie van oordeel was dat de dienst onvoldoende aannemelijk had gemaakt dat er sprake was van schending van de inlichtingenplicht over de gehele periode. Zo is een aantal malen geconstateerd dat een herziening en terugvordering wegens samenwonen niet of niet geheel de toets der kritiek kon doorstaan.

Gelet op de verstrekkende gevolgen van deze besluiten, onder andere forse terug te vorderen bedragen, wil de commissie er op wijzen dat bij dit soort besluiten de nodige zorgvuldigheid in acht genomen dient te worden.

De overige afwijkende adviezen zijn te individueel bepaald, zodat hier geen specifieke lijn valt op te maken.

(zie Bijlage 2-a)

hersteltermijn

De commissie heeft in een van de zaken het volgende geconstateerd. "Wanneer de dienst een cliënt een verplichting oplegt, kan het zijn dat de cliënt daaraan niet voldoet. Vervolgens kan de dienst de cliënt een termijn geven om het verzuim te herstellen. Mocht de cliënt binnen de hersteltermijn zijn verzuim niet herstellen, dan kan de dienst verdere actie ondernemen, zoals het beëindigen van de uitkering. Blijkens de mail van de consulent (...) heeft de dienst in het geval van cliënt hierop op onjuiste wijze een voorschot genomen. De consulent stelt namelijk het volgende: "U wordt vanmiddag gewoon verwacht op het gesprek (...). Als u niet komt, wordt uw uitkering opgeschort en krijgt u een nieuwe oproep (...). Als u dan ook niet komt, wordt uw uitkering beëindigd." Hier wordt dus reeds een hersteltermijn gegund voor een verzuim dat nog niet eens heeft plaatsgevonden. De commissie acht dat geen juiste gang van zaken. Ook niet, omdat een tweede verzuim een versoonlybare reden zou kunnen hebben. (ref.: hoorzitting 5 januari 2010, dossiernr. 12355).

En: "Zoals de commissie al eerder heeft aangegeven in een andere zaak (...), moet een hersteltermijn pas worden gegeven na een verzuim, dus per afzonderlijke brief. Dat is hier niet gebeurd. Mocht de cliënt binnen de hersteltermijn zijn verzuim niet herstellen, dan kan de dienst verdere actie ondernemen."

(ref.: hoorzitting 9 november 2010, dossiernrs. 14987 + 14988; hoorzitting 23 november 2010, dossiernr. 15235).

aanhoudingen

Net als in voorgaande jaren is hierover niet zo veel te zeggen. De ene keer moet de dienst nog wat uitzoeken, de andere keer komen er op de zitting nieuwe feiten of omstandigheden naar voren.

(zie Bijlage 1-d)

uitstel

De commissie heeft 22 keer uitstel van behandeling van het bezwaar verleend. Het betreft gewone gevallen, waarin bijvoorbeeld vakantie of ziekte een rol speelt.

bijstandsadvies in medische attesten

De commissie heeft - in tegenstelling tot voorgaande jaren - geen bijzonderheden geconstateerd. Daarbij moet vermeld worden, dat dit jaar vrijwel geen zaken zijn behandeld waarin een medisch attest aan de orde was.

verordening

De 'Verordening inzake de behandeling van bezwaarschriften sociale zakken en werk 2004' geeft in artikel 3 lid 1: "De commissie komt per hoorzitting met drie leden bijeen, waarvan er één als voorzitter fungeert. Wanneer de als zodanig benoemde voorzitter niet aanwezig is, treedt een van de dan aanwezige leden op als voorzitter." De commissie kent 1 vaste voorzitter en 3 plaatsvervangend voorzitters. Wanneer tijdens een hoorzitting de voorzitter of een van de 2 leden niet heeft kunnen verschijnen, wordt wel gehoord, maar geen advies uitgebracht. De ontbrekende stem wordt later ingewonnen, waarna de commissie alsnog het advies aan het college opstelt. Deze handelwijze is op zich toegestaan volgens de Algemene wet bestuursrecht.

De Verordening sluit daar echter niet geheel op aan, wat blijkt uit een uitspraak van de Centrale Raad van Beroep d.d. 21 december 2010, 09/1738 WWB: "Anders dan de rechtbank ziet de Raad in artikel 3 van de verordening geen grondslag voor het standpunt dat het horen door twee leden kan plaatsvinden. Artikel 3, eerste lid, van de verordening voorziet slechts in de mogelijkheid dat, indien de als zodanig benoemde voorzitter niet aanwezig is, een van de dan aanwezige leden als voorzitter optreedt. De verordening voorziet er evenmin in dat het horen aan de voorzitter of aan een van de leden van de Commissie wordt opgedragen." De Raad ziet echter redenen om de zaak toch inhoudelijk te behandelen. Niettemin heeft de commissie na het ontvangen van deze uitspraak de dienst verzocht, de verordening te laten wijzigen, om daarmee aan de opmerking van de Raad recht te doen.

VIII. Aanbevelingen

jaarverslagen

De jaarverslagen van de commissie steeds zo spoedig mogelijk naar het college door te zenden.

motiveringen in besluiten

Het onmogelijk maken dat een besluit wordt verzonden dat niet aan vast te stellen criteria beantwoordt.

hersteltermijn

Cliënten pas een hersteltermijn te geven wanneer een verzuim heeft plaatsgevonden; niet vooraf. De hersteltermijn per afzonderlijke brief op te leggen.

verordening

De verordening zo spoedig mogelijk aan te passen aan de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep d.d. 21 december 2010, 09/1738.

BIJLAGE 1-a (H. III)

Bezwaarschriften naar onderwerp *					
Onderwerp	Gegronnd	Ongegrond	Gedeeltelijk gegronnd	Niet-ontv.	totaal
arbeidsverplichtingen		2		3	5
bijzondere bijstand	5	102	10	6	123
chronisch ziek/gehandicapt		3			3
langdurigheidstoeslag		29			29
levensonderhoud	3	72	3	3	81
maatregel	3	25	3	2	33
na beroep	2	2	1		5
niet tijdig beslissen		1			1
opschorting (+ eventuele intrekking)		15	2	2	19
overig		8			8
pc-minima		5			5
terugvordering	2	69	24	4	99
uitvoeringshandeling		1		2	3
waarschuwing i.p.v. maatregel	1	9			10
TOTAAL	16	343	43	22	424

* Bezwaarschriften waarin de commissie een advies heeft uitgebracht. Een aantal zaken kan in 2009 zijn aangehouden en in 2010 zijn afgerond.

BIJLAGE 1-b (H. III)

Bezwaarschriften naar uitslag					
	2006	2007	2008	2009	2010
gegrond	25	25	29	24	16
ongeground	424	301	295	345	343
gedeeltelijk gegrond	54	40	31	40	43
niet-ontvankelijk	26	22	23	22	22
ingetrokken				1*	
totaal	529	388	378	432	424

* niet in eerdere jaren in deze tabel verwerkt

BIJLAGE 1-c (H. III)

Meest voorkomende bezwaaronderwerpen		
2010		
1	bijzondere bijstand	123
2	terugvordering	99
3	levensonderhoud	81
4	maatregel	33
5	langdurigheidstoelage	29

Meest voorkomende bezwaaronderwerpen		
2009		
1	terugvordering	113
2	bijzondere bijstand	103
3	levensonderhoud	71
4	maatregel	67
5	opschorting (+ eventuele intrekking)	23

Meest voorkomende bezwaaronderwerpen		
2008		
1	bijzondere bijstand	105
2	terugvordering	89
3	levensonderhoud	65
4	langdurigheidstoelage	44
5	maatregel	30

Meest voorkomende bezwaaronderwerpen		
2007		
1	bijzondere bijstand	128
2	terugvordering	111
3	levensonderhoud	69
4	maatregel	20
5	opschorting	20

Meest voorkomende bezwaaronderwerpen		
2006		
1	bijzondere bijstand	148
2	terugvordering	141
3	levensonderhoud	109
4	maatregel	42
5	arbeidsverplichtingen	35

BIJLAGE 1-d (H. III)

Aanhoudingen		
Ad	Reden aanhouding	Dossierreferentie (hoorzitting, dossiernummer)
1	Onduidelijk of voor cliënte buitenwettelijk beleid toepasselijk is.	4-1-'10 dossiernr. 13208
2	Onduidelijk of de feiten die aan de maatregel ten grondslag liggen, kloppen.	12-1-'10, dossiernr. 13147
3	Rechtbank gaf opdracht tot afgeven nieuw besluit. Dienst ging daarbij niet in op cruciale overwegingen rechtbank.	19-1-'10, dossiernr. 6240
4	Dienst geeft op de hoorzitting zelf aan, dat de loonheffingskorting moet worden toegerekend naar de maanden waarop ze betrekking hebben. Het Diens-trapport gaat echter van een andere berekening uit. Er zal een nieuwe berekening moeten volgen.	23-2-'10, dossiernr. 13398
5	Cliënte in de gelegenheid stellen haar standpunt te verduidelijken, in bijzijn raadsman.	9-3-'10, dossiernr. 12900 + dossiernr. 12901
6	Gemachtigde voert op de zitting nieuwe feiten en omstandigheden aan.	16-3-'10, dossiernr. 13649 dossiernr. 13650
7	Er was een signaal van medische noodzaak voor het gevraagde. De dienst heeft onvoldoende onderzoek gedaan.	29-3-'10, dossiernr. 13725
8	Cliënte deelt op hoorzitting mee, dat hij alsnog met inkomensgegevens kan komen. Hij krijgt daartoe de gelegenheid.	6-4-'10, dossiernr. 13764
9	Gemachtigde komt op de hoorzitting met nieuwe feiten en omstandigheden.	12-4-'10, dossiernr. 13945
10	Cliënte is tijdens huisbezoek afgehouden van het aanvragen van bijstand. Daarvan lijkt zij nu financieel nadeel te hebben, door terugvordering heffingskorting. Eventueel alsnog het oorspronkelijke verzoek omzetten in een aanvraag. Eerst bij consulent verloop van het gesprek navragen.	3-5-'10, dossiernr. 13985
11	Cliënte zou een verklaring hebben dat zij van haar arbeidsverplichtingen ontheven is. Nogmaals aanhouden.	17-5-'10, dossiernr. 13945
12	Bijzondere bijstand voor energiekosten. De dienst gaat van een verkeerde periode uit.	31-5-'10, dossiernr. 13552
13	Dienst heeft bij terugvordering van fictief inkomen de verkeerde minimumloon-gegevens over achterliggende jaren gekozen.	28-6-'10, dossiernr. 14117
14	Er blijkt nog een tweede aanvraag om bijstand voor tandheelkunde te zijn. Verzoek aan de dienst om ze samen te behandelen. Ook aan te geven of bijstand voor de eigen bijdrage ook geldt wanneer iemand niet aanvullend verzekerd is.	29-6-'10, dossiernr. 13868

15	Er liggen tegenstrijdige verklaringen van cliënte en de bijstandsconsulent. Welk licht kan de dienst hierop werpen?	29-6-'10, dossiernr. 13985
16	Gaat niet om een eerste woninginrichting. Daarom moet de dienst de noodzaak van de verhuizing vaststellen, en het recht op bijzondere bijstand.	6-7-'10, dossiernr. 14310
17	Gemachtigde vroeg om gevoegde behandeling met een zaak die voor volgende week geagendeerd is.	20-7-'10, dossiernr. 14010
18	Gemachtigde heeft meer tijd nodig om te reageren op het Aanvullend dienstrapport.	30-8-'10, dossiernr. 14688
19	Samenwoningszaak. Onduidelijke tijdlijnen in Dienstrapport. Overzicht ontbreekt. Betreft belanghebbende A. (zie onder 20).	27-9-'10, dossiernr. 14399
20	Samenwoningszaak. Onduidelijke tijdlijnen in Dienstrapport. Overzicht ontbreekt. Betreft belanghebbende B. (zie onder 19).	27-9-'10, dossiernr. 14397
21	Nieuw medisch attest nodig gezien recente ontwikkelingen.	5-10-'10, dossiernr. 14820
22	Nieuw taxatierapport woning cliënte. Aangehouden op verzoek dienst voor nader onderzoek.	26-10-'10, dossiernr. 15133
23	OCSW vordert uitkering terug. SOZawe vult het ontstane inkomenshiat niet aan. Lijkt zijn doel voorbij te schieten. Cliënte vroeg bijstand aan, maar niet in de zin van 'met terugwerkende kracht'. Dienst om nieuw standpunt vragen, rekening houdend met uitspraken CRvB.	9-11-'10, dossiernr. 14784

BIJLAGE 1-e (H. III)

Uitstel		
Ad	Reden uitstelverlening	Dossierreferentie (hoorzitting, dossiernr.)
1	Gemachtigde heeft vakantie.	5-1-'10, dossiernr. 12357 dossiernr. 12850
2	Gemachtigde verhinderd.	16-2-'10, dossiernr. 12984
3	Cliënte verwacht nog meer tandheeskundige kosten, en wil daar eerst meer zicht op hebben.	16-2-'10, dossiernr. 13454
4	Vader belanghebbende onlangs overleden.	23-2-'10, dossiernr. 13499
5	Cliënt heeft te weinig voorbereidingstijd.	15-3-'10, dossiernr. 13505
6	Cliënte kan geen vrij krijgen van haar werk.	13-4-'10, dossiernr. 13745
7	Gemachtigde verhinderd.	26-4-'10, dossiernr. 13304 dossiernr. 13315
8	Gemachtigde verhinderd.	18-5-'10, dossiernr. 12980
9	Cliënt en gemachtigde vakantie.	31-5-'10, dossiernr. 14041
10	Gemachtigde vakantie.	22-6-'10, dossiernr. 14107
11	Gemachtigde vakantie.	13-7-'10, dossiernr. 14307
12	Gemachtigde vakantie.	13-7-'10, dossiernr. 14302
13	Gemachtigde vakantie.	13-7-'10, dossiernr. 13946
14	Gemachtigde vakantie.	13-7-'10, dossiernr. 14351
15	Gemachtigde heeft gevraagd om gevoegde behandeling met een andere zaak.	27-7-'10, dossiernr. 14575
16	Cliënte vakantie.	2-8-'10, dossiernr. 14689
17	Sterfgeval in kring gemachtigde	30-8-'10, dossiernr. 14426
18	? (vond plaats in vakantie secretaris)	6-9-'10, dossiernr. 12840
19	? (vond plaats in vakantie secretaris)	6-9-'10, dossiernr. 14281 + dossiernr. 14389 + dossiernr. 14449
20	? (vond plaats in vakantie secretaris)	27-9-'10, dossiernr. 14869

21	Gemachtigde vakantie.	26-10-'10, dossierr. 14704
22	Cliënte ziek.	23-11-'10, dossierr. 15035

BIJLAGE 2-a (H. IV)

Afwijkende commissieadviezen				
Ad	Onderwerp	Standpunt dienst	Standpunt commissie	Dossierreferentie (hoorzitting, dossiernummer)
1	Ontvankelijkheid	Bezwaar van notoire bezwaarmaker niet-ontvankelijk verklaren.	Jurisprudentie geeft aan, dat altijd inhoudelijk moet worden gekeken. Alleen op gebied kostenvergoeding kan iets gedaan worden. Bezwaar wel ontvankelijk.	11-1-'10, dossiernr. 12874
2	Bijzondere bijstand, woninginrichting.	Afwijzen op diverse onderdelen.	Kosten woninginrichting aannemelijk op basis offerte. Voor dat deel gegrond.	25-1-'10, dossiernr. 12848
3	Bijzondere bijstand, woninginrichting.	Wel vinyl vergoeden, niet de legkosten.	Is onredelijk. Ook de legkosten vergoeden.	25-1-'10, dossiernr. 12357
4	Bijzondere bijstand, fitness.	Jarenlang bijstand verstrekt. Cliënt werkt nu niet mee aan medisch attest. Ook is er jurisprudentie over deze kosten. Aanvraag afwijzen.	Vertrouwens- en rechtszekerheidsbeginsel. Vergoeding over een halfjaar afbouwen.	25-1-'10, dossiernr. 13168
5	Arbeidsverplichtingen.	Cliënt werkt niet mee aan een voorziening gericht op arbeidsinschakeling. Maatregel opgelegd.	Maatregel opgelegd vele maanden nadat cliënt al had laten weten toch te willen meewerken. Bezwaar gegrond.	26-1-'10, dossiernr. 13079
6	Arbeidsverplichtingen.	Cliënte maakt geen bezwaar tegen verwijzing naar, en deelname aan Diagnose@Work. Maakt ook bezwaar tegen toevoegen cv aan de stukken.	Omdat cliënte op het onderdeel Diagnose@Work aangaf géén bezwaar te hebben, geeft de commissie geen advies aan het college. Commissie is immers krachtens de verordening alleen bevoegd adviezen te geven op bezwaren. Het onderdeel c.v. berust niet op een besluit. Het bezwaar is voor dat deel niet-ontvankelijk.	2-2-'10, dossiernr. 13407
7	Arbeidsverplichtingen.	Cliënt werkt niet mee aan re-integratie. Maatregel opgelegd.	Dienst had signaal over ziekte cliënt moeten oppakken, en hem een medisch attest moeten laten indienen.	22-2-'10, dossiernr. 13462

8	Arbeidsverplichtingen.	Maatregel opgelegd. Bezwaar niet-ontvankelijk, want de uitkering is al ingetrokken en de maatregel wordt niet uitgevoerd.	Kan wel gaan meespelen bij toekomstige nieuwe aanvraag en recidive van de gedraging. Wel procesbelang, dus bezwaar wel ontvankelijk. Inhoudelijk is het bezwaar ongegrond.	23-2-'10, dossiernr. 12822
9	Vermogen	Pensioen afgekocht. Wordt met uitkering verrekend.	Betreft vermogen. Bezwaar gegrond. Dienst kan nieuw besluit nemen.	23-2-'10, dossiernr. 13409
10	Inburgering	Bezwaar tegen brief over inburgeringsplicht niet-ontvankelijk. Het is geen besluit.	Is wel een besluit. Bezwaar dus wel ontvankelijk. Bezwaar tegen de inburgeringsplicht is inhoudelijk ongegrond.	23-2-'10, dossiernr. 12748
11	Arbeidsverplichtingen.	Maatregel opgelegd wegens niet aanvaarden algemeen geaccepteerde arbeid.	Commissie heeft de overtuiging dat cliënt de bedoeling had werk te weigeren. Maatregel intrekken.	9-3-'10, dossiernr. 13147
12	Bijzondere bijstand, dubbele huur.	Alsnog deels vergoeden.	Eerste besluit hieromtrent is herroepen. Geen procesbelang meer bij een besluit op bezwaar tegen dat eerste besluit.	29-3-'10, dossiernr. 12372
13	Arbeidsverplichtingen.	Maatregel opgelegd. Werkt niet mee aan Springplank.	Achterhaald door later besluit. Bezwaar gegrond.	12-4-'10, dossiernr. 12829
14	Maandverklaring	Maandverklaring te laat ingeleverd. Waarschuwing gegeven.	Tegelijkertijd is de uitkering beëindigd. Waarschuwing is dan niet mogelijk. Bezwaar gegrond.	12-4-'10, dossiernr. 13255
15	Schending inlichtingenplicht, agressie.	Cliënt agressief weggelopen bij gesprek op de dienst. Heeft daarmee medewerking aan huisbezoek geweigerd. Geen recht op uitkering.	Is onjuist. Agressie kan via Maatregelenverordening worden aangepakt. Onderzoek voortzetten. Daarmee het recht alsnog bepalen.	20-4-'10, dossiernr. 13607
16	Schending inlichtingenplicht, verblijfplaats.	Uitkering intrekken en terugvorderen.	Uit rapportage blijkt, dat cliënt over bepaalde periodes ten onrechte van uitkering wordt uitgesloten. Aanpassen.	20-4-'10, dossiernr. 13990

17	Woonkosten-toeslag	Afgewezen. Krijgt voldoende huurtoeslag.	Co-ouderschap. Cliënte ontvangt onvoldoende bijstand. Woonkosten-toeslag hoger vaststellen, net als bij vaststellen co-ouderuitkering. Zie ook dossiernr. 13889.	27-4-'10, dossiernr. 13884
18	Ingangsdatum co-ouderschap	Wordt 1 mei 2008, omdat toen een gesprek erover heeft plaatsgevonden op de dienst. Is niets mee gedaan.	Teruggaan naar 1 februari 2008. Toen co-ouderschap formeel ingegaan. Dienst had adequaat moeten reageren op eerdere signalen.	27-4-'10, dossiernr. 13889
19	Schending inlichtingenplicht, samenwonen.	Uitkering beëindigd wegens samenwonen.	Hoofdverblijf in dezelfde woning niet aantoonde.	3-5-'10, dossiernr. 13691
20	Schending inlichtingenplicht, werken samenwonen.	Bezwaar tegen 2 besluiten niet-ontvankelijk. Geen procesbelang meer.	Sinds invoering Wet dwangsom 1-10-'09 is bezwaar wegens het uitblijven van een besluit niet meer mogelijk. Dienst moet nu reageren op een zogeheten ingebrekestelling door cliënt.	18-5-'10, dossiernr. 13748 + dossiernr. 13953 + dossiernr. 13955
21	Bijstand, hoogte toeslag.	Van 20% naar 12% wegens het kunnen delen van kosten.	De verlaging moet per latere datum ingaan.	31-5-'10, dossiernr. 13709
22	Bijzondere bijstand, opslag inboedel.	Geen noodzaak.	Wel noodzaak. Cliënt moest woning met spoed verlaten, met behulp van politie.	31-5-'10, dossiernr. 12980
23	Schending inlichtingenplicht, werken samenwonen.	Terugvordering vanaf bepaalde periode.	Periode matigen, aansluiten bij 2e anonieme tip. De eerste tip leidde niet tot terugvordering.	1-6-'10, dossiernr. 13642 + dossiernr. 13640
24	Bijstand, terugwerkende kracht.	Geen reden voor terugwerkende kracht.	Tijdens huisbezoek is aangegeven welke gegevens cliënt verzameld moest hebben voordat hij kon aanvragen. Dat heeft cliënt gedaan. Daarom ingangsdatum wel verleggen.	21-6-'10, dossiernr. 13859
25	Schending inlichtingenplicht.	Cliënt agressief weggelopen bij gesprek. Huisbezoek kon niet plaatsvinden. Recht op bijstand kan niet worden vastgesteld.	Strijd met uitspraak CRvB over 'informed consent'. Bezwaar gegrond.	28-6-'10, dossiernr. 13990

26	Woonkostentoeslag	Afgewezen wegens voorliggende voorziening, de huurtoeslag. Er is ook vermogen in onroerend goed.	Cliënte zit financieel klem. Reden om leenbijstand te geven, en een termijn van 2 jaar te gunnen om het onroerend goed te verkopen.	28-6-'10, dossiernr. 14262
27	Schending inlichtingenplicht, samenwonen.	Aanvraag als alleenstaande afwijzen wegens samenwonen	Inwonende persoon is vertrokken voordat het besluit werd genomen. Aanvraag als alleenstaande op die basis afhandelen per datum vertrek inwonende.	13-7-'10, dossiernr. 14103
28	Schending inlichtingenplicht, samenwonen.	Partner hoofdelijk aansprakelijk. Dienst deelt op hoorzitting mee, dat het bezwaar als ingetrokken wordt beschouwd, gezien de inhoud van de pleitnotitie.	Intrekking moet schriftelijk geschieden, of mondeling - op een hoorzitting. Is geen sprake van. Bezwaar blijft dus overeind.	16-8-'10, dossiernr. 13434
29	Arbeidsverplichtingen	Maatregel. Werkt onvoldoende mee aan arbeidsinschakeling.	Dienst riep cliënte op, terwijl bekend was dat een advocaat bij het gesprek aanwezig wilde zij.	14-9-'10, dossiernr. 14816
30	Schending inlichtingenplicht.	Verzoek om vergoeding procedurekosten afwijzen. Dienst nam geen onrechtmatig besluit, ook al herroept de dienst het besluit.	Besluit was wel onrechtmatig genomen. Dienst had al eerder voldoende gegevens om actie te ondernemen. Kostenvergoeding toewijzen.	19-10-'10, dossiernr. 14688
31	Schending inlichtingenplicht, bijzondere bijstand.	Bijzondere bijstand voor ander doel bestemd. Geen schending inlichtingenplicht, want bij art. 55 WWB geen verplichtingen opgelegd. Maatregel vervalt.	Evengoed wel schending inlichtingenplicht. Maatregel ook handhaven.	9-11-'10, dossiernr. 14853 + dossiernr. 14871
32	Aanvraag bijstand	Cliënt levert geen stukken. Aanvraag buiten behandeling laten. Wel nog schending inlichtingenplicht voorwerpen.	Buiten behandeling laten is akkoord. Aanvraag daarom niet inhoudelijk behandelen. Verwijzing naar schending inlichtingenplicht vervalt.	16-11-'10, dossiernr. 14909
33	Bijzondere bijstand, parodontologie	Geen bijstand mogelijk.	Klopt, maar cliënt door dienst op verkeerde been gezet. Aantoonbare kosten vergoeden in de vorm van schadevergoeding.	30-11-'10, dossiernr. 14774

34	Bijzondere bijstand, glazen + montuur	Dienst doet handreiking via buitenwettelijk beleid.	Is geen handreiking. Gewoon buitenwettelijk beleid noemen. Commissie maakte verder een herberekening.	21-12-'10, dossiernr. 15195
----	---------------------------------------	---	---	-----------------------------

BIJLAGE 2-b (H. IV)

Afwijkingspercentages			
	aantal commissie-adviezen	waarvan afwijkend	percentage
2010	424	34	8,0
2009	432	29	6,7
2008	378	36	9,6
2007	388	28	7,2
2006	529	48	9,0

BIJLAGE 3 (H.VI)

Beleidsvragen (thema)	
2010	1) wijzigingsdatum uitkering koppelen aan cruciale geboortedata (18 jaar, 65 jaar)
	2) onbedoelde effecten inkomenshoogte op langdurigheidstoelage
	3) ontbreken hardheidsclausule in regeling langdurigheidstoelage
2009	1) tegenstrijdige adviezen externe deskundigen in zelfstandigenzaken
2008	1) handelwijze wijkteams bij emotioneel verzoek cliënt tot stoppen bijstand
	2) beleid Generaal Pardon-gevallen ten aanzien van bijstand met terugwerkende kracht
2007	1) welke toepassing van beleid leidt tot afzien van terugvordering
	2) onduidelijke beleidsverschillen bijzondere bijstand bij voorliggende voorziening
	3) voorlichting over mogelijkheid tot opnieuw aanvragen na beëindiging bijstand
2006	1) categoriale uitsluiting van ondersteuning ex art. 10 WWB aan cliënten zonder arbeidsverplichtingen
	2) publiekelijke toegang tot het Handboek Schulinc
	3) gelijkstellen aanvraagdatum aan aanvraagdatum aanvullende bijstand
	4) standaard voorlichting over mogelijkheid nieuwe aanvraag na opschorting